

H U N G A R I A N M O N I T O R I N G

1990 február 19

HÉTFŐ.

Ö S S Z E F O G L A L Ó

- Hazánk a kelet-európai országok közül elsőként számíthat arra, hogy tagjai közé felveszi a Nemzetközi Kereskedelmi Kamara. A nemzetközi szervezet főtitkára Magyarországon tartózkodik. 1452, 1460
- Jonathan Mann, az ENSZ AIDS-programjának igazgatója azért tartózkodik Magyarországon, hogy elősegítse a Világszervezet kampányát az immunbetegség kelet-európai terjedésének megakadályozására. 1441
- R. Joris az Európai Közösség és Magyarország kulturális és oktatási együttműködésének megvalósítását szorgalmazza budapesti látogatásával. 1439
- SZÜRÖS Mátyás az újabb nemzeti csúcstalálkozó előkészületeiről tárgyalt ma az SZDSZ képviselőivel. 1449
- Parlamenti konzultációs fórumot tartott a kormány a különféle érdekvédelmi szervezetekkel a választási etika kérdéseiről. SZÜRÖS Mátyás ismét felhívott a békés átmenet szükségességére. 1453
- "Az ésszerűsítéssel egyidőben nagy sebességgel jogszabálygyártás is folyik" - nyilatkozta FODOR László a Gazdasági Kamara képviselőjében a reformbizottság ülésén. 1439, 1454
- Magyarországon van a Dél-afrikai Köztársaság bécsi nagykövetségének asszonya, Cecile Smithet. A diplomatát a Külügyi Intézet hívta meg, akinek munkatársa a meghívás indokairól nyilatkozik. 1466
- A Magyar Nemzeti Bank holnaptól ismét 2 %-kal értékeli le a magyar nemzeti valutát. 1468
- Az Állami Számvevőszék megállapítása szerint az MSZMP tavaly benyújtott vagyonmérlege nem teljeskörű. Az intézet jelentését megküldte az MSZP elnökének és az Országgyűlés megbízott elnökének is. 1449
- CZINEGE Lajos volt honvédelmi minisztert arra kötelezték, hogy tíz napon belül hagyja el 460 m²-es rózsadombi szolgálati villáját. 1449
- Egy különleges "katonai beavatkozás"...Terméktőzsdét nyit a Magyar Néphadsereg helyőrségi klubja Szentesen. 1468
- A Művelődési Minisztérium saját, érvényes rendelete ellenére lefaragja a pedagógusok béremelésére szánt összeget. 1440
- Az országos listát állító pártok a választási kampány felügyeletére bizottságot alakítanak, amely közjogi funkciókat tölt be és ellenőrzi a Rádió és TV választási műsorait is. 1458
- "Sosem politizáltam, a gestapo börtönében is énekeltem." - Ma ezek vettek búcsút Karády Katalintól a Szent István Bazilikában. 1449, 1458
- Az Intercontinental Szálloda kivált már a Hungar Hotel RT-ből, ma a Fórum Szálloda is bejelentette kiválását. 1468

- Romániában csaknem 50 ezer aláírás gyűlt össze a kolozsvári Bolyai Egyetem újraindítása érdekében. 1464
- A Vajdasági Magyarok Demokratikus Szövetsége a szerb köztársasági kormány elnökétől kérte a magyar nyelvű gimnáziumok visszaillesztését. A szervezet most alkotmánybírósághoz fordul a jugoszláv oktatási törvény megváltoztatása érdekében. 1438
- "Lassan eljön az idő, hogy a magyar gyerekek nem nyaralhatnak a Balaton partján". - A Belügyminisztérium országos felmérést rendelt el az ifjúsági és gyermekvagyonok felleltározására. 1441
- Kik azok, akik méltányossági alapon kérhetik a térítésmentes gyógyszer- és gyógyászati segédeszközellátást? - Az egészségügyi tárca főosztályvezetője tájékoztat. 1442
- A dominósr az Ikarusszal kezdett dőlni. -Szeghalmi és körösladányi helyzetkép. 1443,1456,1457
- A szociáldemokrata pártoké lenne a jövő? - Egy francia közvéleménykutató intézet felmérésének eredménye szerint Kelet-Európában igen. 1437
- Miskolcon már működik Magyarország első magánegyeteme. - Rövid áttekintés arról, hogy lehet állami pénz nélkül ilyen vállalkozást megvalósítani és arról, hogy miért jelentette fel a Művelődési Minisztérium az alapítókat. 1421,1422
- "Fehér inges bűnözők". -A gyengülő rendőrségről és az erősödő bűnözésről a bűnügyi csoportfőnök, Láposi Lőrinc. 1417,1423
- Az Állami Bér- és Munkaügyi Hivatal főmunkatársa a korengedményes nyugdíjazás feltételeiről ad felvilágosítást. 1428
- LAPSZEMLE: Vita a közszolgálat jövőjéről. - Miért mentik fel a berlini magyar nagykövetet? - Nyugati autókat tesztelnek a rendőreink. - Kizsákmányol-e minket a "nagy keleti szomszéd?" 1416
- A Magyarországi Szociáldemokrata Párt választási műsora. 1425
- A Szociáldemokrata Párt választási műsora. 1444
- A Magyar Néppárt választási műsora. 1469

KÜLPOLITIKA:

Az amerikai külügyminiszter és a NATO-főtitkár szerint helyes lenne, ha az egyesített Németország a NATO tagja lenne (1420) - Bukarestben eltakarítják a vasárnapi tüntetés és randalírozás nyomait (1433) - A szovjet Legfelsőbb Tanács zárt ajtóknak mögött tanácskozik a nemzetiségi kérdésről (1433,1450) - Győzelmet aratott az alsóházi választásokon a japán Liberális Demokrata Párt (1435,1450,1465) - Modrow az NDK Nemzeti Kerekasztalnak is beszámolt bonni tárgyalásairól (1435, 1450) - Lengyelországban emelkednek az árak, az inflációellenes csomagterv szigorú (1436) - Mintha kicserélték volna az NDK Neues Deutschlandot (1451) - A német egyesítés nem kerülheti el az NDK mezőgazdaságát sem (1462) - 80 személyt vettek őrizetbe a tegnapi bukaresti zavargások nyomán (1462) -A helyszíni beszámoló szerint Bakuban és Dusanbában aránylagos nyugalom uralkodik (1465) - E.Eag-leburger amerikai külügyminiszter-helyettes az MTI-nek adott nyilatkozatában azoknak a kelet-európai országoknak ígért segítyt, amelyek tiszteletben tartják a nemzetiségi jogokat (1471) -

H Í R V I L Á G:

- Beszámoló az országos érdekegyeztető fórum tanácskozásáról, amelyen a felek nem voltak hajlandók aláírni az elő-készített közös közleményt. 1472
- "Már régen ki kellett volna vonni a szovjet csapatokat Magyarországról és Csehszlovákiából" - hangzott Sevardnadze nyilatkozata. 1473
- Petre Román kormányfő Párizsban a magyar tudósító kérésére válaszolt a magyar tannyelvű iskolák felállításának félreérthető elutasítására. 1474
- Bukaresti tudósítás a tegnapi tüntetések és zavargások hátteréről. 1475
- Részletek a Magyar Televízió exkluzív interjújából, amelyet a nemsokára Budapestre látogató Eagleburger amerikai külügyminiszter-helyettessel készítettek. 1477
- "El tud-e képzelni egy fekete elnököt a Dél-afrikai Köztársaság élén?" - Interjú a Budapesten tartózkodó C. Smith nagykövetasszonnyal. 1479
- Épül-e Audi autógyár Magyarországon? - A bonni beszámoló szerint igen jó eséllyel indul hazánk abban a versenyben, amely a gyártelepítésért folyik. 1479

1990 Február 19 - HÉTFŐ

KOSSUTH-adó

JÓ REGGELT!

Időjárásjelentés:

- Ma estig az országban változóan felhős idő lesz, többkevesebb napsütéssel, inkább csak az északi megyékben lehet gyenge zápor. A hőmérséklet kora délután 9-14, késő este 3 és 8 fok között alakul.

-

LAPSZEMLE

6.33 h

Hollauer Tibor összeállításában

Ahogy egy népet nem lehet leváltani, ugyanugy nem lehet elbocsátani a hivatalonok gárdát sem - foglalja össze a közszolgálatban dolgozók jövőjéről kibontakozó vitát a MAGYAR NEMZET elemzője.

Miért mentik fel a berlini magyar nagykövetet? - kérdezi a MAGYAR HIRLAP Kovács László külügyi államtitkártól. Nos, mint kiderül az okok közt szerepel az ellenzéki pártok kifogása LAKATOS ERNŐ volt MSZMP KB, agitprop osztályvezetője ellen.

A rendőrök Renault, Wolkswagen, Opel, Fiat, Toyota, Ford autókat tesztelnek vásárlási célból - derül ki a MAGYAR HIRLAPból. A lap kérdésére elmondták, nekik bármelyik megfelelne.

Újabb bomba robbant a Hungarhotels ügyben. De vajon kihazudik a 150 milliós ajánlattal kapcsolatban? A NÉPSZABADSÁG megpróbált utána járni.

A katonák még nem csomagolnak, de már barátkoznak az eltávozás gondolatával - írja a NÉPSZAVA tudósítója az esztergomi szovjet páncélos hadosztálynál tett látogatása után.

(lapszemle)

Kizsákmányol-e minket a nagy keleti szomszéd? - teszi fel a kérdést a DATUM. Nem - nem hangzik a válasz Gábor Andrástól a Magyar Gazdasági Kamara elnökétől, aki PRAVDĀnak nyilatkozva elmondta, hogy az államkassza évi 60 mrd forint bevételre tesz szert a magyar-szovjet forgalomból.

-

REGGELI PÁRBESZÉD

6.45 h

- A stúdióban ismét Láposi Lőrinc rendőrezredes, bűnügyi csoportfőnök. Félórával ezelőtt a fehér inges bűnozóknél hagytuk abba.

- Igen, hát tkp. azt a kategóriát öleli fel, akik a gazdasági bűnözés tevékenységben tkp. a felszínen mozognak. Ők végrehajtó tevékenységet alig vállalnak, vagy egyáltalán nem vállalnak, erre megvannak a megfelelő emberek, ők csak a felszínen a szervezéssel, a bonyolítással, a pénz átmosással és hasonlókkal foglalkoznak. Jelen pillanatban Magyarországon ez a tevékenység nem olyan széleskörű, minthogy ezt általában ismerjük a nyugati szakirodalmakból, de hogy a jelei itt vannak és hogy erősödik az tény.

- Szomorú tény, hogy az elmúlt egy-két évben látványosan romlott a magyar közbiztonság, ennek természetesen elsősorban gazdasági, társadalmi, szociális okai vannak, ua. el kell ismerni, legalábbis önnek el kell ismerni, hogy gyengült a rendőrség, - ahogy említette ijesztően magas a felderítetlen bűncselekmények száma, és má már a kisebb bűnügyekben gyakorlatilag csak jelképesen oldanak meg.,

- Tulajdonképpen ez a kristálytiszta helyzet. A nyomozóknál általában a területi szerveknél, akik a felderítéssel foglalkoznak, 20-40 akta van egyszerre kézben. El lehet képzelni, hogy ebben ilyen tevékenységet, hiszen napra készen még az adminisztrációját sem tudja megcsinálni. Mit telehet a nyomozó, szelektál az ügyben. Úgy szelektál közöttük, hogy vannak eleve kilátástalanságra ítélt ügyek. Ezeket félreteszi. Vannak olyan ügyek, amiben az eredmény kecsegtet, ebben próbál tevékenykedni. Ugy hogy sajnos rá kényszeríti a .....foglalkozzon, és ez azt jelenti, hogy a .....bűncselekmények felderítetlenek maradnak. Egy jellemző adat, hogy a felderítési mutatónk, ez egy nagyon jelentős statisztikai mutató a magyar rendőrség tevékenységében, ez az ismeretlen tettesek felde-

(riport)

rítési mutató, azt jelenti, hogy pl. száz bűncselekményből hányat derít fel a rendőrség, ismeretlen bűncselekményből, ez 42 %-1 az elmúlt évhez képest 36 %, tehát száz elkövetett ügyből 36-t tud felderíteni ma a magyar rendőrség.

- Ez viszont bátorítja a bűnözőket.

- Nem csak ez a tény önmagában bátorítja a bűnözőket, hanem sokminden egyéb, azon tényezők közül, amelyek a rendőrség munkáját hogy úgy mondjam visszavetik. Nem akarok én arra utalni, hogy a rendőrséggel kapcsolatos sajtó, cikkek, elsősorban az egyenruhás rendőr.....tény kérdés, hogy visszaesett az intézkedési készség, elbizonytalanodtak a rendőreink. Na most ez jelentkezik a másik oldalról abban, hogy a rendőrség bünfelderítő állományának a feltételei rendkívül gyengék. Ez a gyengeség részben a személyi állományt érinti, részben a technikát, és részben pedig az anyagi megbecsülést illeti. Egy-egy mondatban. A személyi állomány képzettsége nem olyan szintű, mint amilyen kellene a bűnözés jelenlegi fokának .....ebben akérdésben jelentős változásokat, már mint lépéseket tettünk, ez abban kulminál, hogy az alkalmatlan emberek megválnak a testülettől. Ez egy természetes lépés, ezt végre kell hajtani. A másik, ami a technikai felszereltségünket illeti, ... ami a szervezett bűnözés fantasztikusan modern, nemcsak gépjármű parkkal, hanem a hozzá tartozó forgalmazási technikával is rendelkezik, addig a belügyminisztérium, ill. a Rendőrségnek az állománya a közismert Ladakkal közlekedik.

- Éppen a mai Lapszemele-ben hangzott el, hogy Toyotákat stb. próbálnak ki?

- Próbálunk ki és attól függ majd ugye, hogy a különböző kocsik szállításával kapcsolatos problémák hogy jelentkeznek, nyilvánvaló, hogy borzasztó nagy elő.....kocsikra, lehet, hogy anyagilag még jobban is járnánk, ezt nem tudom, ezt a gazdasági szakemberek tudják kiszámítani, mindenesetre a 140-160-180 ezer km-t futott LADA-kkal közlekedni 120-1 130-1, de menekülő 200 km-s tempójú bűnözővel szemben ez ugye esélytelen, arról nem is beszélve, hogy biztonsági oldala ugye milyen. A harmadik kérdés az pedig az, hogy anyagilag ez a rendőrség sajnos még a most bekövetkezett illetékemeléssel sem járt, került olyan pozícióba, hogy előreléphetett volna, annál is inkább, mert a beharangozott ugye 16 %-s

(riport)

emelés az csak a fizetésnek egy részére vonatkozott, úgy hogy elérte a 8-9 %-t. Ez pedig ugye a mai inflációt sem tolerálja.

- Sokan viszont azért távoznak, mert attól félnek, hogy a választások után az utcára kerülnek, ez azért érdekes, mert furcsa módon és nemcsak a BM-ben, a kishivatalnokok félnek, miközben éppen az ön egyik főnöke mondta a múlt héten egy sajtótájékoztatón, hogy a politikai karriert befutott vezetők a BM-ban foggal-körömmel kapaszkodnak íróasztalukhoz, és valószínűleg pontosan ezért nem lesz megalakítható márciusra a BM-től független országos rendőrfőkapitányság.

- Két lényeges kérdés, az egyik ugye attól is félnek vagy nem félnek, a másik pedig az hogy megalakul-e az ORFK? ez tehát a második kérdésre hadd válaszoljak, annál is inkább, mert ez egyszerűbben megoldható. Kormányhatározat, hogy az állambiztonsági szolgálat és a rendőrség külön válik, ez a különválási folyamat tavaly szervezeti kérdéseit illetően megindult, sajnálatos módon a Duna-gate ugye egy kicsit berázott ebben a témában, tehát sok minden olyan témával kellett foglalkozni a belügy vezetésének, ami nem a szervezésre vagy a kettéválásra vonatkozott. Úgy tűnik, hogy napjainkban ismét visszatérünk ennek a kérdésnek a konkretizálására, és tkp. a megoldás is a közeljövőben várható, bár tudom, TÚRÓS miniszterhelyettes úr nyilatkozott a múlt héten, hogy a márciusi bekövetkezésig.....politiksu, valóban így van, de mindenképpen meg kell alakulni ennek az önálló, független rendőri szervnek. Ez a második kérdés, az első kérdés az, hogy féljenek vagy ne féljenek. Minden bizonnyal vannak sokan, akiknek félni kell. Akik valamilyen módon ugye politikailag kompromittálták magukat, azok nyilvánvalóan elkerülnek a "cégtől", hadd mondjam el, hogy az elmúlt esztendő végén nagyon jelentős személycsere történt a Belügyminisztérium vezetésében is, és ez a személycsere folyik a jelen pillanatban is. Hogy félnek és félve próbálják a nivatalukat megtartani ez így egy természetes jelenség tkp. nyilvánvaló, hogy a szakembereknek nincs mitől félnie, és a végrehajtó szolgálatnak pedig egyáltalán nincs mitől félnie. De ez nemcsak a rendőrségre vonatkozik, azt hiszem ez mindenféle szervezetre vonatkozik.

- Köszönöm szépen.

K R Ó N I K A

7.00 h

A mikrofonnál: Forró Tamás

Tartalom-----

Időjárás-----

- Ma Zsuzsanna napja van, köszöntjük őket-----

- A nagyvilág hírei:

BUKAREST: - A román miniszterelnök szerint helyreállt a rend Bukarestben. P. Roman Párizsban közölte, hogy telefonon beszélt Chelac külügyminiszterrel, aki elmondta neki, hogy a kormányépületet elfoglaló tüntetők közül többeket őrizetbe vettek. - Tegnap 2-300-n behatoltak a román minisztertanács hivatalába, és állítólag ütlelték a velük tárgyalni akaró magasrangú politikust. A hadsereg később körülfárta a kormányépületet. Az összezsepásokban, helyi források szerint, ketten meghaltak, húszan súlyosan megsebesültek a román fővárosban.

Szintén bukaresti hír, hogy FAZEKAS János az erdélyi magyarság egyik kiemelkedő személyisége már évekkal ezelőtt arról beszélt, hogy a magyar nemzetiség, a magyar nemzet szerves része.-----Ism.

- Az amerikai külügyminiszter és a NATO-főtitkár szerint mindenki számára az lenne a legelőnyösebb, ha az egységes Németország a NATO tagja maradna. New Yorkból jelenti Bolgár György:

- A német egyesítés valószínűleg még az idén megtörténhet, legalábbis az amerikai külügyminiszter szerint és legalább is, hogy a dolgok most állnak, pontosabban, ahogy rohannak. Ezt James Baker az ABC tv-nak nyilatkozta az egysülés de facto ezekben a percekben is folyik. A külügyminiszter ua. hozzá tette, hogy a német egység által követett európai biztonsági kérdések megválaszolása hosszabb időt vehet igénybe, még akkor is, ha a SZU nem biztos, hogy ragaszkodni fog a NATO-n kívül álló Németországhoz. Hasonló véleményem volt ugyanebben a műsorban M. Wörner, a NATO nyugatnémet főtitkára is, aki szerint a SZU előbb-utóbb rájön arra, hogy a nyugati szövetségi rendszerbe ágyazott Németország nem jelentene veszélyt sem a szomszédos államokra, sem a SZU-ra míg a semleges

(krónika)

Németország esetleg ide-oda sodródna, szövetségeseket keresve magának és bizonytalanságot okozna mindenkinek, a független német külpolitika könnyen újból nemzeti rivalizáláshoz vezethetne, amit kétszer is katasztrófát okozott Európának, ezt pedig nem akarjuk - mondta Wörner kettős minőségében, úgy is mint NATO-főtitkár, úgy is mint német.

-

- További külföldi híreink.

VILNIUSZ: - Litvánia még ebben az évben kiválik a Szovjetunióból jelentette ki a litván KP politikai bizottságának egyik tagja. A politikus a Reuter brit hírügynökségnek nyilatkozva azt mondta, hogy az új összetételű litván legfelsőbb tanács még az év vége előtt kinyilvánítja a balti köztársaság függetlenségét. Azt is közölte, hogy litván küldöttség utazik Moszkvába, amely a szovjet csapatkivonásról fog tárgyalni.

TOKIO: - A vasárnapi választások részeredményei azt mutatják, hogy a kormányárt biztos győzelmet aratott Japánban.-----Ism.

- Hogyan működik Magyarország első magán egyeteme, Miskolcraól je-
lenti Juhász Péter.

- Pontosan két hete kezdték meg az oktatást a miskolci bölcsész egyetemen, amelynek jelenleg 340 napplai tagozati hallgatója van, biztos most sokakban felvetődik a kérdés, hogy hogyan lehet egyetemet alapítani Mo-n az állam pénztárcája nélkül? Ime a rövid történet. Még az elmúlt év derekán több mint 60-ezren munkások, mérnökök, pedagógusok, orvosok, középiskolás diákok és egyetemi hallhatók írták alá azt a kérvényt, amelyben a tárca miniszterétől kérik, hogy alapítsanak bölcsész egyetemet Miskolcra. A javaslatnak tkp. senki nem mondott nemet, még az országgyűlés Kulturális Bizottságának is tetszett az ötlet, de mint mondták, a mai helyzetben anyagiak híján egyelőre megvalósíthatatlan. A miskolci Bölcsész Egyesült tagjai, - mert már néhány hónapja ilkyen is működik, nem nyugodtak ebbe bele, és a szervező munkát tovább

(krónika)

folytatták. Az eredmény, hogy a volt párt székházban 99 tanár közreműködésével, megkezdődött az oktatás. alapítványi egyetemről van szó, amelynek felügyeletét egy 25-tagú kuratórium látja el. Az induláshoz szükséges pént magánszemélyek, kisiparosok, vállalkozók, vállalatok és intézmények adták össze. A fenntartás működtetését pedig a tandíjakból fedezik. A szülők jövedelmük arányában fizetnek gyermekeik oktatásáért.

-

- A magánegyetem tehát él és dolgozik, miközben az oktatási törvény módosításáig nem legitim, olyannyira nem, hogy a Művelődési Minisztérium már fel is jelentette az alapítókat, ezért hívta fel telefonon Horváth Katalin Manhercz Károly miniszterhelyettest.

- Manhercz: Én gondot most ott látom, hogy tkp. egy alulról jövő szerveződés, egy alulról jövő kezdeményezés alapján létrejött egy bölcsész egyesület, amely hát megindított egy szabályos egyetemi képzést, olyan ígéretekkel ugye, hogy diplomát ad annak a reményében hogy ugy is majd az országgyűlés módosítani fogja az oktatási törvény, és azután majd ugyis engedélyezni fogják. Akkor is, amikor először fordultak hozzánk, tavaly ősszel, akkor is azt mondtuk, hogy meg kell várniuk, amíg a jogi lehetősége megnyílik annak, hogy Mo-n egy magánegyetemet alapítsanak, tehát ez működhet úgy, mint egy egyesületnek valamilyen egyetemi jellegű, akár előkészítő tanfolyama, tehát aki erre a pénzt kiadja, erre adja ki a pénzt, de semmiképpen nem arra, hogy a gyereke egy magyar, vagy egy történelem, vagy biológia szakos diplomát fog kapni. Mi ugy érezzük, hogy itt egyfajta jogsértés történt, és ebben a vonatkozásban, hogy ez az egyetem nincs még megalapítva.

- Tudomásom van arról, hogy éppen emiatt feljelentették önök az alapítványtevőket?

- igen, hát kénytelen voltunk eljárást kezdeményezni, azzal kapcsolatban, hogy milyen formában működik ez egyetem, ki adott erre engedélyt, milyen alapon közlik a szülőkkel azt, hogy az egyetem, hát ugye ezt azért tisztázni kell. Én nagyon sok szülő telefonját kaptam, aki megkérdezett engem, hogy mi a véleményem, felvételezzen-e a gyerek egy állami felsőoktatási intézménybe?

(krónika)

- És önnek mi a véleménye?

- Feltétlenül felvételizzen, mert hiszen mi is csak március elsejével fogjuk elkezdni a feltételrendszert kidolgozni és azután tárgyalhatunk a mikoslci Bölcsész Egyesülettel, hogy működhet-e az egyetem vagy nem.

-

- A magánegyetem ügyére a következő hetekben még visszatérünk. -

- A stúdióban ismét a Jó Reggelt vendége Láposi Lőrinc rendőrezredes. Romlik, feszül a közhangulat, lásd a szakszervezeti tüntetés után történtek, vagy a leninvárosi incidens, és ha nem ezeket a szélsőségeket nézem, hanem csak a mai NÉPSZABADSÁGBól idézet egy mondatot, az emberek tanácstalanul, elbizonytalanodva szemlélik a politikai élet harsányságát és nem tudják mitévők legyenek. Én most nem elsősorban a rendőr intézkedésekről kérdezem, hanem véleményét kérem arra az ingerült közhangulatra, amely közeledve a választásokhoz, nyilván még rosszabbodni fog.

- Sajnos az utóbbi jelek arra mutatnak, hogy rosszabbodik ez a közhangulat, ill. vannak olyan vad-hajtások, amelyek egyáltalán nem kívánatosak. Én szeretném, hogyha senki nem érezne az én válaszómban valamiféle politikai felhangot, de nagyon komolyan veszem azt hogy a bűnügyi szolgálat politikamentes legyen, mint ez követelmény volt az elmúlt esztendőben. Ez tkp. meg is történt, így nem szeretném, ha bárki is félreértené, amit mondok. Ténykérdés, hogy a tüntetésekkel, sztrájkokkal kapcsolatos jogi szabályozás MO-n adott. Ezeket a jogszabályokat a tavalyi ülészen hozta a parlament, igaz, hogy ezt a parlamenti.....ijesztően sok negatív jelző érte és éri napjainkban is, de az is tény, hogy ezeknek a jogszabályoknak a megalkotásánál, a kerekasztal tárgyalások, tehát az ellenzéki pártok részvétele, hangja, véleménye benne van, miu a lényege, tkp. a bejelentett sztrájkok, bejelentett tüntetések lebonyolításának az égvilágon semmiféle akadálya nincs. Egy tilalom van ugye, az hogy amikor ez a bejelentés elmarad, és spont szerveződik.....ilyen esetben a rendőrségnek a fennálló jogszabályok alapján ezt engedélyezni nem szabad. Koplokáltabb a helyzet akkor,

(krónika)

hogyha ezeknél a sztrájkoknál vagy tüntetéseknél a rendezők nem kérnek rendőri segítséget. Na most nagyon sok tüntetés lement úgy, hogy semmiféle atrocitásra nem került sor, a rendőri beavatkozásnak még csak az árénka sem merült fel, ott a rendezők nagyon szépen gondoskodtak mindenről. Na most félok, hogy éppen ebben a szituációban amiben vagyunk, ezek a rendezők bízva abban, hogy megtudják tartani továbbra is a rendet, nem kérnek rendőri segítséget, ennek következtében.....ezt elkerülendő én javasolnám, hogy azért a szokásos, tehát.....jelentősebb.....biztosításának.....kellő segítséget kérjen. Egyszerűen nem szabad megtérni azt, hogy az ablakok betörése, ...

- Sok párt csalódnai fog, nem sikerül nem sikerül összegyűjteniük a szükséges mennyiségű kopogtató cédulát. Félok, hogy máris vannak erre utaló jelenségek, hogy vádaskodni fognak, és az sem kizárt, hogy utcai demonstrációkat szerveznek. Aztán ha történik valami, mossák kezeiket, mondván az esetleges rendbontás a tüntetés után történt, miért nem intézkedett a rendőrség? Mit tehet a rendőrség azért, hogy a következő hetek, viszonylagos nyugalomban teljenek, telhessenek el, és a pártok hatalmi csatározásai ne folytatódjanak az utcán?

- Nagyon nehéz a kérdés, a rendőrség szempontjából pedig különösen nehéz, ti. ha egy valamiféle rendbontásra kerül sor, a rendőrségnek szükségszerűen be kell avatkoznia, akkor ennek a végső kimenetelére ítélethozatalnál nagyon sok függ attól, hogy ki milyen nézőpontból tálalja. Ha mondjuk megtámadnak valakit az utcán és a rendőr beavatkozik, lehet belőle egy verekedés, a rendőrnek szükségszerűen használnia kell a rendelkezésére álló eszközöket, ugye ennek a végén beláthatlanak következményei vannak. Tehát tkp. az lenne a legfontosabb, hogy a nyugalmat mindenféleképpen megvédjük. Hogy ne kerüljön sor rendőri beavatkozásra. Ez lenne az alapvető kérdés, tudom, hogy ennek a reális lehetősége napjainkban.....

- Azt hiszem, hogy még sokáig beszélgethetnénk, időnk eljárt, köszönöm, hogy elfogadta a Jó REGgelt műsorának meghívását és válaszolt kérdéseimre.

(krónika)

A MAGYARORSZÁGI SZOCIÁLDEMOKRATA PÁRT VÁLASZTÁSI MÚSORA:

- Fischer György vagyok, 31 éves, gyönyörű kisfiú édesapja, foglalkozásom tudományos kutató. Önöknek már bizonyára elégük van a politikából, a pártokból, hiszen seregnyi párt igyekszik üres ígéretekkel, hamisan csengő szavakkal megnyerni önöket. Értethető, ha sokan unottan, vagy ingerülten fordulnak el Tv-től, hallgatják le a rádiót, ha valamelyik párt műsora következik. Kérem, most ne tegyék ezt. A Szociáldemokrata Párt nem egy párt a sok közül, a szoc.dec.párt más mint a többi. Sokan úgy tartják, minden párt ugyanazt mondja, s a programuk igen hasonlók egymáshoz. A szocdem párt abban különbözik a többi párttól, hogy ez a párt nemcsak arra képes, hogy beszéljen a válásból kivezető útról, hanem a valóságban is képes kivezetni az országot az alagútból. nem az a célja, hogy minél látványosabban tálalja elképzeléseit, hanem az, hogy valóban reális, megvalósítható tervet dolgozzon ki a kommunista egypártrendszerű diktatúra által tönkretett ország felemelésére. Ez a terv készen van, a szocdem.párt programja tartalmazza. A szocdem. párt képes is ezt a tervet valóra váltani. ez párt..... és erre a nyugateurópai szocdemokrácia sikerei a garancia. Spanyolországban a szoc.demokraták.....Svédországban legendássá tették a jóléit államot. Franciaországban stabilitást és szociális biztonságot adtak az embereknek, Olaszországban felszámolták a terrorizmust, visszaszorították a bűnözést. A szomszédos Ausztriában pedig az elmúlt hónapokban sokunk által megtapsztalt bőséget, jólétet és stabilitást hoztak létre. Mi magyar szociáldemokraták sikeres párt-család sikeres tagjai vagyunk. Mit akarunk? Mindenek előtt demokráciát, szabadságot az állampolgároknak, szabadságot a munkavállalóknak, szabadságot a vállalkozóknak. Biztonságot és rendet is akarunk. Biztonságot az utcán, a munkahelyeken, a gazdaságban, a vállalkozásban. A mi rendünk a szabadság rendje, a rendetlenség nem szabadság, a demokrcáia pedig nem rendetlenség. Mi jólétet akarunk teremteni mindenki számára, ahogy ezt a szociáldemokrata pártok megteremtették mindenütt Nyugaton. Igazságosságot is akarunk, ellene vagyunk minden kiváltságnak privilégiumnak. Kiszámítható világban akarunk élni, egy olyan világban, amelyben a szerződések örökre szólnak, egy olyan világban, amelyben az állam-

(szoc. dem. választási műsor)

hatalom nem változtathatja meg az állampolgároknak, az állammal kötött szerződését egyik pillanatról a másikra. Egy olyan világban akarunk élni, ahol nem fordulhatnak elő olyan jelenségek, mint pl. kamatadó. A kamatadó igazságtalan és törvénytelen. A szociáldemokrata párt ezért kezdeményezett az állampolgári engedetlenségi mozgalmat a kamatadó fizetésével kapcsolatban. Arra kérjük az állampolgárokat, hogy mindaddig, amíg az Alkotmánybíróság nem hoz döntést a kamatadóval kapcsolatban NE FIZESSÉK ezt az igazságtalan és törvénytelen újabb terhet, amelyet az államhatalom az állampolgárok nyakába varrt. Szociáldemokrácia nemcsak a jövő ígérete, hanem már a jelenlévő jövő. A szociáldemokrácia az egyetlen esélye az országnak, hogy a magyar nemzet vissz térjen az európai népk közösségébe. Kérjük önöket ajánlószerelvénnyükkel támogatassák a szociáldemokrataák jelöltjeit, - még ma. Köszönöm figyelmüket.

- - -

(krónika)

7.30 h

H i r e k: - röviden

-----Ismétlések-----

Időjárás-----

- Hivatalosan máától indul Magyarországon az osztrák Schillinges-Lottó

7.25 h

- .....a korengedményes nyugdíjazás feltételeit. Tóth Éva mikrofonja előtt Molnár Györgyné, az Állami Bér- és Munkaügyi Hivatal .....

- Molnárné: Az új rendeletnek talán egyik legfontosabb eleme az, hogy nem köti a jogszabály átszervezéshez a felszámoláshoz, a .....megszüntetéshez az enegdményes nyugdíjazást, hanem lehetővé teszi a dolgozók-nál a személyi feltételek megléte esetén, és ez nagyon fontos, hogy megegyezzen, megállapodjon a munkáltatóval, vállalva a korengedményes nyugdíjazást.

- Melyek ezek a személyi feltételek?

- Egyik nagyon fontos személyi feltétel, hogy öt évvel kell az öregségi nyugdíjkorhatár előtt lenni, talán itt zárójelben megjegyezném, hogy ideértjük a korengedményes életkort is, másik személyi feltétele, hogy nőknél 25, ill. férfiaknál 30 év szolgálati idővel kell rendelkezni, és felhívnam a figyelmet, hogy korábban 35 év volt, és személyi feltétele még, hogy öt éve kell az adott munkáltatónál munkaviszonyban lenni az érintett dolgozónak, ez esetben viszont az adott munkálatónál töltött munkaviszonyának számít az áthelyezés is, ezt azért mondanám el, mert ilyen jellegű kérdés....sok érkezik hozzánk.

- Ha valaki a.....nyugdíj-kor előtt van öt évvel, de nincs meg a 25 éves munkaviszonya, akkor nem mehet előbb nyugdíjba?

- Nem jogosult, hiszen ezek a személyi felételeknek az együttes megléte szükséges ahhoz, hogy szó kerülhessen a korengedményes

(krónika)

nyugdíjazáshoz, abban az esetben, ha a vállalat megegyezik úgy a dolgozójával, és megállapodnak, hogy korengedményes nyugdíjba... ez gyakorlatilag azt is jelenti egyúttal, hogy ő vállalja a korengedményes nyugdíj összegének a kifizetését az öregségi nyugdíjkorhatárig. Egyszerűsödött az új jogszabályban ez az eljárási rend olyan formában, hogy megszűnik az engedélyeztetési kötelezettségek. A másik abban az esetben, hogyha egy munkáltató veszteséges, vagy null-saldós, és jelentős létszám leépítést hajt végre, akkor kérheti az ÁBMH-től a nyugdíjazás költségeinek részbeni, maximum 50 %-s átvállalását, a felszámolásnál a 100 %-s átvállalását, itt a módosulás az, hogy nem kell az ágazati szakszervezet, ill. az ágazati minisztériumnak a javslata.

- Jól gondolom-e, hogy ez a módosítás a munkanélküliség miatt történ, hogy ezáltal nem elbocsátani kell embereket, hanem esetleg megnyugtató módon lehet rendezni az emberek sorsát?

- igen, igaza van, hogyha egy vállalat leépítésre, felszámolásra kényszerül, akkor az idősebb korosztályt próbálják elsősorban megoldani, akiknek elhelyezkedésükre nagyon kevés esély van.

- Molnár Györgynével az ÁBMH főmunkatársával, Sós Éva beszélgetett.

-

7.45 h

- A rádió- és Tv előzeteseiből----- (Első kézből, stb.)

-

- A műsor tartalma röviden-----

- Mini lapszemle - (ismétlés)

- Búcsúzik a Jó Reggelt stábja nevében a műsorvezető-szerkesztő:
Forró Tamás. Jó napot.

- ooo - 0 - ooo -

KOSSUTH-adó

H Í R E K

8.00 h

Bukarestben akormánycsapatok megtisztították a kormány székházát a tüntetőktől. Még az este néhány százna behatoltak az épületbe, felforgatták az irodákat és ütlegelték a velük tárgyalni akaró egyik magasrangú politikust.-----ism.

A Párizsban tárgyaló P.Roman közölte, hogy Bukarestben helyreállt a rend.-----Ism.

Litvánia még ebben az évben kiválik a SzU-ból.-----Ism.

Az amerikai külügyminiszter és a NATO főtitkára egyetért abban, hogy az egységes Németországban az Északatlanti Szervezethez kell tartoznia. Bolgár Gy. jelenti New Y.-ból.-----Ism.

Japánban az eddigi kormányzó liberális demokrata párt kapta meg a szavazatok többségét a tegnapi alsóházi választásokon.-----Ism.

A délafrikai tv-ben először készült interjú az apartheid teljes felszámolásáért küzdő Afrikai nemzeti Kongresszus lenevezésű szervezet egyik emigráns vezetőjével. Néhány héttel ezelőtt még büncselekménynek számított a szervezet vezetői közül bárkit is megszólaltatni a pretóriai sajtóban. Az ellenzéki politikus a tv-ben arról beszélt, hogy az ANK nem az egypárt rendszerre és a kommunista jellegű hatalmi monopóliumra törő szervezet, hanem az egész délafrikai nép érdekeit tartja szemelőtt.

PETŐFI-adó

H Í R E K

9.00 h

A román miniszterelnök szerint helyreállt a rend Bukarestben azt követően, hogy a kormány épületébe behatolt néhány száz tüntetőt kizavarták onnan a rendfenn tartó alakulatok. A tömeg, amely kommunista-ellenes jelszavakat kiáltozott és az ideiglenes kormány lemondását követelte, összecsapott a katonákkal, akik közül az MTI értesülése szerint ketten meghaltak, húsz sebesültről tudni. A román minisztertanács épületét védő katonák azután avatkoztak közbe, hogy a tüntetők irodákat forgattal fel és ütlegelni kezdték a velük tárgyalni akaró egyik magasrangú politikust.

A Nemzetközi Valutaalap hajlandó tárgyalásokat kezdeni a pénzügyi segélynyújtásról Bulgáriával, Csehszlovákiával és Romániában. A szervezet egyik illetékese azt közölte, hogy küldöttségük már el is ment Romániába, azért oda, mert egyelőre ennek az országnak nem ismerik a valós gazdasági helyzetét, hiszen hiányoznak fontos adatok, statisztikák. A N.Valutaalap hasonlóan akarja segíteni Csehszlovákiát, Bulgáriát és Romániát, mint ahogyan azt Lengyelország esetében azt megtette.

A tadzsik fővárosban szélsőségesek listákat állítanak össze az ottélő oroszokról és leszámolással fenyegetik őket. A PRAVDA jelentése szerint az érintettek a köztársaság belügyminisztériumához fordultak és segítséget kértek ahhoz, hogy elhagyhassák a szovjet köztársaságot. A moszkvai TV-ben közben a tadzsik muzulmánok vezetője tárgyalásokat sürgetett az ellenzék és a köztársasági vezetők között a véröntés megakadályozásáról.

Bulgáriában a hagyományos szakszervezeti szövetség átalakult független szindikátusok konföderációjává. Erről tegnap a késő éjszaka végetért rendkívüli kongresszuson döntöttek. Az új szervezet a jövőben legfontosabb feladatának az érdekvédelmet tekinti, és ebben együtt akar működni más bolgár szakszervezetekkel is.

Visszatért a Földre a MIR űrállomásról Viktorenko és Szerobov, akik 166 napot töltöttek a világűrben. Ők próbálták ki először az az új szovjet űrközlekedési eszközt, amelynek segítségével

(hírek, 9 h)

teljesen függetlenül mozoghatnak az állomástól.

Rióban újabb 49 ember halt meg a karnevál tegnapi napján. Valamennyiüket megölték. A fesztival egy nappal korábban már 25 áldozatot követelt Rióban.

- ooo - 0 - ooo -

KOSSUTH-adó

H Í R E K

10.00 h

A román miniszterelnök szerint helyreállt a rend Bukarestben azt követően, hogy a kormány épületébe behatolt néhány száz tüntetőt kizavarták az épületből a rendfenntartó alakulatok.-----Ism.

A Nemzetközi Valutaalap kész tárgyalásokat kezdeni Bulgáriával, Csehszlovákiával és Romániával a pénzügyi segítségről.-----Ism.

Litvánia még az idén kiválik a SzU-ból.-----ism.

A bolgár szakszervezetek rendkívüli kongresszusán megalakult a független szindikátusok konföderációja.-----Ism.

Japánban abszolút többséget szerzett az ált.választásokon a kormányzó liberális demokrata párt. Az 512 fős alsóházban Koifu Toshiki miniszterelnök pártjának most 275 mandátuma van. A legnagyobb ellenzéki erő, a japán szocialista párt is jelentős sikert aratott. Ötvennel növelte képviselői létszámát. Ez azonban kevés a kormánypárti többség kiegyensúlyozására, mivel az összes többi ellenzéki párt súlyos vereséget szenvedett Japánban.

A Fülöp-szigeteken lévő amerikai támaszpontok jövőjéről tárgyal Manilaban a washingtoni védelmi miniszter, jövőre jár le ugyanis az a szerződés, amelyek.....az Egy.Államok egy légitámaszpontot és egy haditengerészeti bázist tart fenn a Fülöp-szigeteken.

- ooo - 0 - ooo -

PETŐFI-adó

H Í R E K

11.00 h

Bukarestben megkezdődött azoknak az őrizetbe vett tüntetőknek a kihallgatása, akik kommunista-ellenes jelszavakat kiabálva és a kormány távozását követelve feldúlták a minisztertanács épületét .....még legalább 200-n voltak. Ajtókat, ablakokat törtek be, és bútorokat zúztak össze, majd inzultálták Voican miniszterelnök-helyettest. A román politikust katonák mentették ki a tüntetők kezéből, majd az eztkövető összecsapásokban a rendfenntartó alakulatok két embere meghalt és a legalább huszan súlyosan megsebesültek. Most is erős katonai kordon őrzi a kormány épületét Romániában.

-----ismétlések-----

Szovjet katonai szakértők látogattak az amerikai Atlantis űrrepülőgép indítóállomásának színhelyére Cap Canaverel-ba. A delegációt 12-napos egyesült államokbeli körútja során fogadják a Pentagonban is.

A dél-afrikai fővárostól nem messze.....egy elektromos központnál, a településen emiatt kisebb áramkiamardás volt. Egyelőre nem tudni, hogy kik és miért követték el a robbantásokat Dél-Afrikában.

- ooo - 0 - ooo -

KOSSUTH-adó

DÉLI KRÓNIKA

12.00 h

A műsorvezető: Hollauer Tibor - a szerkesztő: B.Király Györgyi

Tartalom-----

- Részletes tudósításainkkal és beszámolóinkkal folytatjuk műsorunkat. Először a külföld híreivel. Délelőtti helyzetképet kaptunk most a román fővárosból, a telefonnál Oltványi Ottó:

- Bukarestben a Victoria téren, ahol egnap tüntetők elfoglalták és feldúlták a kormány központját, ma megkezdődött a romok eltakarítása, és a helyreállítási munka. A székház előtt felsorakozott 15 katonai páncélos kocsi toronydarú emelgette az üvegtáblákat a magasba, a parkban pedig a letaposott futófenyőket szedik össze, miközben takarítanak a téren. A hajnali órákban még látni lehetett azt a hatalmas felírást, amelyet a tüntetők festettek a bejárat egyik oldalán a falra: LE ILIESCUVAL. Ezt délelőtt próbálták lemosni, így már nem ovlasható. A kormányépületnél megerősített katonai sorfal áll. Ez a déli helyzetkép, amihez még hozzátehető, tüntetők nem tartózkodnak a téren, és a városban sem látni felvonulókat. A vasárnapi rendbontók és zavartkeltők ügyében tovább tart a vizsgálat. A katonai ügyészek hallgatják ki a résztvevők egy csoportjának tagjait, azt próbálják kideríteni, kik álltak a tegnapi megmozdulás mögött, amelyet egyáltalán nem lehet forradalmi akciónak nevezni. Délelőtt megkezdte ülését az ideiglenes nemzeti egységtanács végrehajtó büroja, ezen közölték, a zsill-völgyi bányászok nagy csoportjai vonattal Bukarestbe indultak, hogy Egységtanács melletti szolidaritásukat fejezzék ki. Kormányképviselők utaztak a bányászok elé, hogy megmagyarázzák, a hadsereg Bukarestben ura a helyzetnek, és a kormány helyén marad, nincs szükség arra, hogy a Victoria téren demonstráljanak.

-

- Továbbra is a nemzetiségi konfliktusok dominálnak a viharos szovjet belpolitikában. Tudósítónk Izbéki Gábor jelenti Moszkvából:

- Ami a mai nap legfontosabb eseménye lehet a SzU-ban, arról csak később és akkor is szerkesztett formában kaphatunk

(DK)

majd tájékoztatást. Zárt ajtók mögött értekeznek ugyanis a Legfelső Tanács, hogy a törvényhozó testület is szembenézzen a kaukázusi és közép-ázsiai tragédiák lehető legtöbb tényével. Lehet, hogy tettelegességig nem fajul a dolog, de azt biztos, hogy csak Gorba-csov rendkívüli karmesterei képességeivel lehet a vitát egyáltalán normális mederben tartani. Felvetődnek majd ugyanis a személyes felelősök neve is, hogy ki is adott parancsot akkor tbilisziben a hadseregnek, ki erőltette a rendkívüli állapot bevezetését Bakuban és hogy igaza volt-e, van-e, és hogy kik lesznek azok a személyek, akiknek esetleg az ideiglenes megbékélés érdekében a bűnbak szerepét is el kell vállalniuk. Az ország közben gyűléseik és tüntetít, még a TASZSZ is legalább tucatnyi tegnapi megmozdulásról adott hírt, ám ezeken kívül nyilván másról is zajlott az utcai parlamenti élet. Az OGONYOK hétvégi száma ismét visszatér a 4-i moszkvai demonstrációra, és kiemeli, hogy az lényegében minden ellentmondásosságával együtt is alapvetően demokratikus és alkotójellelű volt és, ha az apparátus nem akarja ezeket a gyűléseket figyelembe venni, akkor a tömeg elsöpri azt. Az OGONYOK egyben bizik abban, hogy a megyei pártbizottságok élén megjelenő új emberek Gorbacsov szövetségesei lesznek, és támogatják őt az elkövetkező és egyre éleződő politikai hatalmi harcokban.

Litvánia még az idén kiválik a Szovjetunóbból, jelentette ki a köz-társaság független KP-nak két vezetője. A Reuters brit hírügynökségnek adott nyilatkozatukban a politikusok elmondták, hogy a független Litvánia azonnal tárgyaláskat fog kezdeni Moszkvával a területén állomásozó szovjet csapatok kivonásáról. Közölték, hogy Litvánia csak akkor állna el a SZU-val való szakítástól, ha azt független államok szövetségévé alakítanák át.

A tadzsik muzulmánok vezetője a szovjet TV-ben kijelentette, hogy felekezetének nincs köze a pogromokhoz és egyértelműen ellenzi az erőszakot. Elterjedt ugyanis az hír, hogy muzulmán szélsőségesek listákat állítanak össze az oroszokról, és leszámolással fenyegetik őket. Az orosz lakosság ezért a helyi belügyminisztérium segítségét kérte, hogy elhagyhassa Dusenbét.

(DK)

- A japán parlamenti választások eredményéről tudósít Tokióból Tromm András:

- Győzelmet aratott az alsóházi választásokon a Japánban kormányon lévő liberális demokrata párt, 275 képviselői hellyel megőrizve abszolút többségét, az 512-fős képviselőházban. A választások erkölcsi győztese és egyben nagy politikai vesztese a szocialista párt, amely az alsóház feloszlatásakor csak 85 képviselővel rendelkezett máttól azonban 136 mandátum birtokosa. Ez azonban kevés ahhoz, hogy a kormánypárt abszolút alsóházi többségével szemben kiegyensúlyozott politikai erőként tudjon fellépni, ugyanis az összes többi ellenzéki párt súlyos vereséget szenvedett. A közép-utas Komeitó és a demokratikus szocialista párt, valamint a Kommunista párt elvesztette jogát arra, hogy önállóan költségvetési vagy pénzügyi törvényjavaslatot terjesszen elő. megfigyelők szerint a japán nép a stabilitás, a folyamatosság és az óvatos változások mellett voksolt, előnyben részesítve a politikai szakértelmet és a kormányzási tapasztalatot, amint az 1955 óta hatalmon lévő liberális demokrata pártra szavazott.

-

- Modrow miniszterelnök beszámolt bonni tárgyalásairól az NDK nemzeti kerekasztalnak. A részletekről berlini tudósítónk, Bedő Iván számol be:

- Az NDK miniszterelnöke szerint a német egység felé vezető úton a józan ész és a tárgyszerűség szabja meg most már az irányt, Modrow így értékelte multheti bonni látogatását, amelynek eredményeit délelőtt ismertette a Nemzeti Kerekasztallal. Modrow azt is elmondta, hogy kormányának nincs alkotmányos lehetősége, hogy kézzel fogható megállapodásokat kössön a német egységről, ez a márciusi választás után az új kormány dolga lesz. Az előkészítés azonban folyik, és Modrow felhívta a figyelmet, hogy a folyamatosság kedvéért az NDK tárgyaló-küldöttségét az egyik új miniszter a mostani kormány egyetlen szociáldemokrata tagja vezeti, a tagok között pedig ott van a Demokratikus Ébredés nevű párt egyik vezetője is. Magyarán ezt azt jelenti, hogy a mostani választási esélyek szerint vagy egyikük, vagy másikuk már az új kormányban is

(DK)

miniszter lesz. A kerekasztal .....új párt képviselői is aggodalmasan hívták fel a figyelmet arra, hogy a mostani átmeneti időszakban ellenőrizetlenül folyik az állami tulajdon átjátszása részben a volt vagy jelenlegi funkcionáriusok kezébe, részben nyugatnémet tulajdonba. A Kerekasztal külön is foglalkozott azzal, hogy az NDK-beli lakásbérlőket és telektulajdonsokat meg kell védeni attól, hogy az egykori tulajdonosok visszajöjjenek Nyugatról és kitegyék őket. Az egyik új miniszter, aki szintén ott volt a múlt heti bonni tárgyalásokon, úgy vélekedett, hogy a bonni kormány nem fordít kellő figyelmet az NDK-ban élők aggodalmaira, hogy életkörülményeik romlani fognak.

-

- Varsói tudósítónk telefonjelentésében egy olyan rekordról lesz szó, amilyennel mi még - szerencsére - nem dicsekedhetünk. Lengyelországban tavaly óta 42. alkalommal emelték a gyógyszerárakat.

- Hivatalosan a kormány elégedett a rendkívül nagy áldozatokat követelő lengyel stabilizációs program eddigi eredményeivel, de a gazdasági helyzet az ország gazdasági teljesítménye egyre komolyabb vitákat eredményez a kormány-táboron belül is. Balcerowicz pénzügyminiszter a jelenlegi gazdasági program atyja egy ma megjelent interjújában jelezte, ő kemény marad és kitart az inflációellenes csomagterv mellett. Ennek érdekében még a megdöbbenő januári statisztikai adatok helyességét is kétségbe vonta, tehát szerinte a múlt hónapban nem 40 %-l csökkent a reálbér és a termelés 20 %-s visszaesése is túlzott. Ugyanakkor a tervhivatal szintén Szolidaritás párti elnöke aggasztónak tartotta a 79 %-s havi inflációt felváltó gazdasági recessziót, tehát visszaesést és finom formában állami beavatkozást javasolt. Közben ma ismét megrágtak a hazai gyógyszerek, néhány készítmény ára 6-8-szorosára ugrott, tavaly július óta ez volt Lengyelországban a 42. részleges gyógyszerár emelés.

-

(DK)

- Egy francia közvéleménykutató intézet figyelemre méltó felmérést készített különféle politikai kérdésekről Európa-szerte, így Magyarországon is. Ennek szövegét nálunk a BESZÉLŐ c. lap közli majd. Egyelőre a párizsi LIBERATION alapján számol be erről tudósítónk, Keleti Miklós.

- A magyarországi megkérdezettek 70 %-a szerint a szociáldemokrácia a jövő rendszere, érdekes viszont, hogy Lengyelországban mindössze 10 % van ezen a véleményen. Ha a választások most lennének, milyen pártra szavazna? - hangzott az egyik kérdés, a magyar válaszok megoszlása: 37 % szociáldemokrata színezetű pártra, 13 % kereszténydemokrata jellegűre, és 9 % liberál-kapitalista pártra szavazna. Mindössze egy szágalek adná voksát nacionalista pártra, viszont 10 % agrár pártra, és 16 % valamilyen liberális környezetvédő mozgalomra. Félreértés ne essék, a kérdőívben nem a jelenlegi magyarországi politikai pártok neve szerepelt, a kérdezők csak politikai színezetet jelöltek meg. A további válaszokból kiderül, hogy a szociáldemokrácia fogalmán a magyarországi megkérdezettek többsége az egyenlőtlenségek csökkentését, a szociális védőhálót és a magas életszínvonalat érti. Ebből a szempontból a közvéleménykutatás szerint a magyarok az NSZK-t, Franciaországot, és Svédországot tekintik modellnek.

-

- Még néhány külföldi jelentés.

Az amerikai védelmi miniszter Fülöp-szigeti megbeszélése után kijelentette, nem lesz alapvető változás az Egy.Államok csnedes-óceáni stratégiájában. Cheney ezt azzal indokolta, hogy ebben a térségben nem várhatók a kelet-európaihoz hasonló változások. Manilaban eközben a rohamrendőrség szétverte azt a tüntető-tömeget, amely Cheney látogatása ellen tiltakozott az amerikai nagykövetség előtt.

A francia köztársasági elnök ötnapos ázsiai útra indult. Mitterrand először Pakisztánban tárgyal, mégpedig az afganisztáni rendezésről és az Indiával kieleződött viszályról. Ugy tudni, hogy Párizs felajánlja a közvetítést. ....Iszlamabad nukleáris erejéről is. Fran-

(DK)

ciaország ugyanis korábban leállította egy atomerőmű építését Pakisztánban, mert nem kapott megfelelő biztosítékokat arra, hogy az ország nem használja fel katonai célra a hasadó anyagot.

Szovjet védleml szakértők látogatták Cap Canaveralbe, ahonnan háromnap múlva indítják az Antlantis űrrepülőgépet. A delegáció 12-napos amerikai körutja során több katonai bázist felkeres és tárgyalni fog a Pentagonban is.

Dél-Afrikában mára virradóra több pokolgép robbant, áramkimaradást és anyagi károkat okozva. Egyelőre nem tudni kik követték el a merényleteket a johannesburgi elektromos központ ellen.

A vajdasági magyar gimnáziumok visszaállítását kérte a tartományi és a szerb köztársasági kormány elnökétől, a Vajdasági Magyarok Demokratikus Közössége. A nemzetiségi szervezet szerint Szabadkán, Zentán, Becsén, továbbá Becskerekén, Zomborban és Topolyán szükséges újraindítani a magyarnyelvű gimnáziumokat, ezen kívül a helyi igényeknek megfelelően a különböző szakiskolákban is meg kell szervezni a magyarnyelvű oktatást. A Vajdasági Magyar Demokratikus Közössége egyuttal bejelentette, hogy a szerb köztársaság alkotmánybíróságához fordul az ottani oktatási törvény megváltoztatása érdekében. A kívánatos, a vajdasági magyarok szerint az lenne, ha a jogszabályban kimondanák azt is, hogy kizárólag magyarul is lehet oktatni a gimnáziumokban és a szakközépiskolákban.

- Most pedig visszatérünk Magyarországra, ahol az utóbbi időben több jelét tapasztalhattuk annak, hogy a parlamenti képviselők egyre passzívabban tesznek eleget kötelezettségeiknek. Ugy látszik a reform-bizottság tagjaira ez nem érvényes, hiszen mind az Vajda Zsuzsa tudósításából mindjárt kiderül, ma ők teljes gőzzel dolgoztak.

- Ne lopjuk feleslegesen.....

(DK)

- Ne lopjuk feleslegesen az állampolgárok idejét és egyuttal tegyük könnyebbé az életüket. Ez a közigazgatás területén végzett jogszabály csökkentés egyik indoka, mondta dr. Dudás Ferenc szóbeli kiegészítésében. A részletkérdések megváltoztatása azért indokolt most, még akkor is, hogyha mindnyájan tudjuk, hogy jó néhány területen új törvények születnek hamarosan. Milyenek ezek a változások illetve változtatások? Néhány példa. A kisajátítás tényével eddig nem vitatkozhatott az állampolgár, nem fordulhatott bírósághoz. Csak ha kevésnek találta a megítélt kártalanítási összeget. Ez is változi. Vagy, a tartási szerződés megkötéséhez hatósági engedély kellett. A jövőben csak a tanácsi és bérlakások lakóival kötött eltartási szerződéseket kell a hatósággal egyeztetni. Saját vagyonával, lakásával az állampolgár szabadon rendelkezhet a jövőben. A gazdálkodásban 1900-nál több rendelkezést jogszabályt törölnék május 1-ig. Azért néhány kérdésben ésszerűsíteni is kell. Pl. nem él a versenytörvény, így a nagy monopol vállalatokból eddig lehetetlen volt kiválni. A jövőben érdekképviseleti szervek, csoportok megfelelő birói kontroll mellett, javaslatot tehetnek majd a nagyvállalatok szétszedésére. Fodor László a Kamara képviselője felhívta a figyelmet arra, hogy a nagy ésszerűsítéssel egyidőben óriási sebességgel jogszabály gyártás folyik, amely sok területen ugyanakkor egyre inkább akadályozza a munkát.

- Ma már közhely, hogy az utóbbi években robbanás szerű gazdasági fejlődésen átesett elsősorban távolkeleti országok felsőoktatási rendszerük drasztikus megreformálásával kezdték sikereiket. A híres amerikai és európai egyetemeket megszállták a dél-koreai, thaiföldi, malaysiai hallgatók. Nos, most a magyar egyetemisták és egyetemi oktatók cseréjét és együttműködését tűzte ki céljául az a szervezet, amelynek Magyarországgal kapcsolatos terveiről Nagy Katalin tudósít:

- Budapestre érkezett Európa egyik legrangosabb kulturális alapítványának főtitkára Raimund Joris (?). Az európai gazdasági közösség mellett működő amsterdami székhelyű európai kulturális alap fontos szerepet játszik az európai közösség gazdasági integrációját kísérő kulturális és oktatási együttműködés megvalósításában. Az alap eddig is jelentős összegeket fordított nemzeti bizottságain keresztül az európai országok felsőoktatási programjainak kidolgozására, kulturális rendezvényeinek támogatására. A KGST országok közül elsőnek hazánk

(DK)

kapcsolódhat be az európai kulturális alapba. Az alapítvány ma megalakuló magyarországi bizottságának elnöke FERGE Zsuzsa szociológus, igazgatója pedig dr. LAJOS Tamás a budapesti Műszaki Egyetem rektor helyettese. Az EGK a kelet-nyugati felsőoktatási együttműködés támogatására 1992-ig több mint 100 milliót fordít a gazdasági közösség valutájából hazánk és Lengyelország támogatására. Többek között ebből fogják finanszírozni majd a már kidolgozott Tempus nevű felsőoktatási programot, amely, kénytelen vagyok szó szerint fordítani, az egyetemi tanulmányok transzeurópai mobilitási terve. Ennek keretében 1-2 éven belül a felsőoktatási intézményekben végzett hallgatók várhatóan 10-15 %-a részképzésen vehet majd részt valamelyik nyugateurópai egyetemen.

- A művelődési minisztérium, mert, hogy egyre kevesebb a pénze, saját érvényes rendelete ellenére lefaragja a pedagógusok béremelésére szánt összeget. Horváth Katalin Szöllösi Istvánnét a pedagógus szakszervezet főtitkárát kérdezte meg erről először.

- 1985 óta, tehát 5. éve életben van egy rendelkezés. Ez arról szól, hogy az intenzív továbbképzésben résztvevő pedagógusoknak fizetésemelés adható.

- Az intenzív tanfolyam alatt ugyan azt értik, hogy nyelvtanfolyam, esetleg kiegészítő szakot végez el, netán doktori címre pályázik?

- Így van. 6-800 forint volt ennek általában .... Mind az elvégzett pedagógusok megkapták a béremelést, mind azok megkapták a helyettesítési díjat, akik a távollévőt helyettesítették. Jelenleg arról van szó, hogy 117 millió forint bérkiegészítésre lenne szükség ebben az esztendőben. A levélből kiderül hogy mindössze 50 millió forint áll ebben az évben rendelkezésre. Ezzel szemben ebből a levélből melyet a pedagógus szakszervezet egyetértése és mondhaton tudta nélkül küldtek ki, erre az vagyon irva, hogy helyi forrásból vagy megyei forrásból elégítsék ki a béremelések fedezetét. A levél alapján ez se béremelésre, hanem elsősorban a helyettesítési díjak kifizetésére.

- A minisztérium mivel indokolja ezt a döntését? Bugár (?) Jánosné a művelődési minisztérium osztályvezetője.

- 1990 január 1-től a központi pénzek elosztási módja megváltozott. Kértük a megyei tnaácsokat január elején, hogy a központi béremelés keretének 30 %-on felüli részéből próbálják megoldani a továbbképzésben részesedett pedagógusok fizetésemelését. Rögtön visszajelzést kaptunk a fővárostól is és több megyétől, hogy meg tudják oldani a fizetéseme-

(DK)

lést. Tehát a pedagógusok nagy része már megkapta a rendkívüli fizetésemelést. De ezt nem tartottuk így helyesnek, hogy ezzel letudtuk a kötelezettséget és kértük a pénzügyminisztériumot, csoportosítson át az 1990. évi költségvetésből egy bizonyos célra fordítható pénzt a továbbképzéssel kapcsolatos bérköltségek fedezésére.

-Hogy kié ma a vagyon Magyarországon - ez az esetek többségében egyelőre több mint kétséges. Mindenesetre logikusnak tűnik, hogy az ifjúságnak is kell legyen része belőle. Éppen ezért a belügyminisztérium megrendelt egy országos felmérés elkészítését, az ifjúsági és gyermek vagyon leltárába vételét. Az adatokat, amelyeket Hollós Jánostól hallanak, egy mai sajtótájékoztatón ismertették.

- Az ifjúsági vagyon fogalma jogilag értelmezhetetlen. Hiszen az ifjúság mint tulajdonos csak társadalmilag és morálisan megfogható kategória. A felmérésből kiderült, hogy kb. 400 továbból, ifjúsági és közösségi házról van szó, döntően a helyi tanácsok kezelésében és fenntartásában. Az ismert anyagi nehézségek miatt azonban az ifjúsági vagyonnal való gazdálkodás, egyáltalán, ezeknek a létesítményeknek ifjúsági hasznosítása kritikus helyzetbe került. Ami annyit jelent, hogy az anyagi problémák miatt az egyes egységeket a tanácsok egyszerűen eladják, vagy idegenforgalmi célokra hasznosítják. Ahogy a sajtótájékoztatón elhangzott, lassan eljön az az idő, hogy amagyar gyermekek nem fognak tudni üdülni a Balaton partján. Az egyetlen ami ebben az ügyben remény adhat okot a szülőknek, hogy a helyi közösségek egyelőre többségében megvédték ezeket a létesítményeket a különféle nem ifjúsági célú hasznosítási elképzelésektől. Mintegy spontán vagyonörként, a nyilvánosság segítségével megakadályozták a házak és táborok más célra való felhasználását.

- A szociális és egészségügyi minisztériumba látogatott Jonathan Mann a világszervezet AIDS program igazgatója. Torda Julia beszélgetett vele

- Az ENSz egészségügyi világszervezete kampányt szervez a szerzett immunhiány betegség az Aids keleteurópai terjedésének megakadályozására. A világszervezet Aids programján Jonathan Mann irányítja, aki azért érkezett Budapestre, hogy a magyar kormány és az ENSz egészségügyi világszervezete közötti együttműködésről tárgyaljon. Dr. Mann-tól először arról

(DK)

érdeklődtem, milyen új eredmények születtek az Aids-kutatások területén - (angol válasz) Azt hiszem még legalább 5 év kemény munka kell ahhoz, hogy egy kikísérletezett oltó anyagot világméretben is tudjunk alkalmazni. Van gyógyszer is ami használhatónak tűnik, de nagyon drága és rengeteg mellékhatása van. Dr. Mannezután arról beszélt, hogy a legújabb felmérések szerint legalább 6 millió Aids fertőzött van a világon. Számuk csupán az utóbbi évtizedben a 60-szorosára nőtt. Azt is megemlítette, hogy Keleteurópát különösen fenyegeti ez a szörnyű betegség, mert a demokratizálódás, a nyitás sajnos magával hozza a kór terjedését, amely újabb és újabb országokat egyre gyorsabb ütemben ér el. Romániában vetettem közbe, riasztó a helyzet. Becslések szerint az Aids virussal a bukaresti gyermekek csaknem egyharmada fertőzött. Mit tud tenni az egészségügyi világszervezet a romániai gyermekek, egészségesek és betegek megmentésére?

- (angol válasz) Talán a legfontosabb, hangzott a válasz, az úgynevezett nemzeti Aids-ellenes program kidolgozása. Magyarországon már működik ez a program és pl. a magyar szakemberke rendkívül sokat segíthetnek az egészségügyi világszervezet keretein belül Romániának.

- Jó lenne, ha bizonyos dolgokat nem kellene luxus fogyasztásként számon tartanunk a jövőben. Hogy mire gondolok? Nos, örömmel vettük a hírt, hogy a napokban kibővült azoknak a köre, akik közgyógy ellátásra jogosultak, térítés mentesen részesülhetnek a gyógyszerekben és gyógyászati segédesszközökben. Dr. Szegedi Tamásnéval a szociális és egészségügyi minisztérium főosztályvezető helyettesével Tasi Katalin beszélget

- Kik azok, akik méltányossági alapon kérhetik azt, hogy ők is jogosultak legyenek a közgyógyellátásra?

- Általánosságban azt tudom mondani, hogy azok, akiknek az egészségügyi állapota és a kedvezőtlen szociális körülmények együttesen indokolják. elsősorban és nem kizárólag azok, akik a nyugdíj korhatáron felül vannak már, az egy főre jutó jövedelmük az öregségi nyugdíj minimum vagy az alatti, illetve a 3 és többgyermeket nevelő családok, ahol gyakorlatilag a gyógyszer és a gyógyászati segélyeszköz költséges a mindennapi megéleltést veszélyezteti.

- Hogyan határozta meg a minisztertanácsi rendelet ennek a költség-térítését?

- A közgyógyellátásnak a költségeit a társadalombiztosítás fizeti. A helyi tanácsok abban az esetben, ha méltányossági alapon adnak ilyen

(DK)

támogatást, hozzájárulni. Összege pillanatnyilag évi 2175 Ft.

- Felmérték azt, hogy pl. csak a fővárosban hány tizezer nyugdíjas kérheti méltányossági alapon a közgyógyellátást?
- kb. egy ilyen 100.000 fős nagyságrend az, akik eddig ilyen támogatást kaptak méltányossági alapon a helyi tanácsoktól.
- Az igazolványt mikor kapják kézhez a részesülők?
- A jogszabály a kihirdetés napján lépett hatályba, tehát jelenleg már érvényes. Elkészültek az igazolványok, ezeket a helyi tanácsok már most igényelhetik megyei társadalombiztosítási igazgatóságoktól. A kiadott igazolványok a lejárási határideig érvényesek, illetve legkésőbb ezév szeptember 30-ig az új igazolványokat kell már kiadni.

- Lehet, hogy a dominószor az Ikarussal kezd dőlni? A gyár termelésének felfüggesztése ugyanis beszállítók gadát teszi munkanélkülkivé. Most a szeghalmi és a körösladányi hekyzetről tájékoztat minket Cseh Éva.

- Mint a szeghalmi Csepel Autógyár 4-es számú gyárának igazgatójától Fülöp Sándortól megtudtam, 1150 dolgozójuk közül, egyelőre csak 303-at, 203 szeghalmi és 100 körösladányit érint az intézkedés azért, mert a vázszerkezet gyártását teljesen leállították. Ezen a héten 100 %-os fizetett bérrel rendkívüli, majd jövő héttől rendes évi szabadságon lesznek a vázgyártó üzem alkalmazottai. Hogy márciusban mi lesz? Az alaplábér 80 %-ából lesznek kénytelenek majd megélni. És ha egy héten belül nem lesz kormányzati intézkedés, akkor várható, hogy a szeghalmi Csepel Autógyárban nem lesz munkája a többi dolgozónak sem. A Csepel Autógyár ugyanis szinte kiszolgálója az Ikarus gyárnak. És mivel a kereskedelmi minisztérium nem ad kiviteli engedélyt a KGST piacra készült buszokra, így az Ikarus 1.5 milliárd forinttal tartozik a Csepelnek. És emiatt a Csepel is tartozik másoknak. És így nem tud alapanyagot vásárolni. A kör tehát bezárult. Mert ha anyag nincs, munka sincs. És ez a folyamat óriási láncreakciót válthat ki. Ugyanis az országban 250 vállalat 150.000 dolgozója érintett a járműiparban.

Sport. -

Totónyeremények:

A héten 19 db telitalálatos szelvény volt, nyereményük egyenként 305.484 Ft. A 13 találatosokra 112.339, a 12-esekre 2601, a 11-esekre 211, a 10-esekre 47 Ft-t fizetnek.

Időjárás. --

KOSSUTH ADÓ

A SZOCIÁLDEMOKRATA PÁRT

12.30 h

választási műsora.

- (cigányzene) Jónapot kívánok hölgyeim és uraim! Tisztelt választó polgárok. A 100 éves Szociáldemokrata Párt örököséként szólok önökhöz, Takács Imre. Pártunk a Szociáldemokrata Párt 45 után szoc. dem. néven vált ismertté. A következő nemzeti programot kívánjuk megvalósítani. Pártunk mindenkor a dolgozó emberek pártja volt, az is marad. Nem teszünk kivételt, hogy valaki szellemi vagy fizikai foglalkozásu. Egyformán dolgozónak tekintjük. A magyar gazdaság minden idők legnagyobb válságát éli át. Mélyponton van. A növekvő infláció és a létbizonytalanság uralja hazánkat, a magyar társadalom többségének széles rétegét.- A Szociáldemokrata Párt a békés átmenet híve. De a magyar politika és gazdaság teljes reformját kívánja megvalósítani. Vissza kell állítani hazánkban a magángazdálkodást, a magántulajdont, anélkül nincs felemelkedés. Meg kell szüntetni igen rövid távon az állampárt által létrehozott monopol kereskedelmet úgy az élelmiszer, mind az iparcikk területén. Helyre kell állítani újra a paraszt gazdaságokat, a föld azé, akié 1947 augusztus 1-én volt. Vallja és követeli ezt a Szociáldemokrata Párt. Biztosítani kell, hogy minden községben, városban szabad önkormányzatot, a helyi ügyekben döntési jogot. Az üzemekben, hivatalokban szakszervezeti választásokat kell tartani. Az ott dolgozók szabadon választhassák meg érdekvédelmi szervezetüket. Az ipari vállalatoknál sürgősen meg kell alakítani a munkástanácsot és meg kell szüntetni az állampárt által létrehozott üzemi, illetve vállalati tanácsokat. A bizalmat meg kell vonni azoktól a vállalatok vezetőitől, akik a vállalatokat mélypontra süllyesztették és többszáz ezer forintos prémiumokat vettek fel. A Szociáldemokrata Párt a történelmi hagyományaihoz méltóan kívánja képviselni a magyar népet. Nemzetben és hazában gondolkodik. Tudatában van annak, hogy újra a magyar nép összefogása teremtheti meg a felemelkedést, nem fogja helyettünk senki megoldani nemzeti problémáinkat. Ahogy 1945-ben romban volt a magyar gazdaság, nekünk magyaroknak kellett újjáépíteni és a kommunistáknak sikerült 40 év alatt tönkretenni az országot. A 100 éves Szociáldemokrata párt kommunistáktól és marxistáktól mentes párt. A választásokon az egykori szociáldemokrata párttagokra, leszármazottjaira és a pártonkívüliek szavazataira számít. A Centrum Pártok Nemzeti Szövets

(A Szociáldemokrata Párt műsora)

géhez tartozunk, választási szövetségben vagyunk. Kérjük, támogassák közös jelöltjeinket. Ajánló cédulájukat február 22-ig juttassák el jelöltjeinkhez, vagy a címünkre, 1082, Budapest, Baross-utca 61, Szociáldemokrata Párt, SzDP. Köszönjük.

(cigányzene)

- 0 -- 00 - 0 -

KOSSUTH - adó

HÍREK

14.00 h

A keletnémet kormányfő szerint nem lehet szó a két német állam gazdasági és pénzügyi uniójáról a márciusi választások előtt. Az NDK alkotmány ugyanis nem ad felhatalmazást a kabinetnek, hogy feladja az ország pénzügyi szuverenitását. Modrow szerint az NSZK-nak garanciákat kell adnia, hogy tiszteletben tartja az NDK állampolgárok takarékos betéteit és hogy nem kérdőjelezi meg az NDK-beli földtulajdon rendszert.

Bukarestben a tegnapi incidensek után rendkívüli ülést tartott az ideiglenes nemzeti egységtanács végrehajtó bizottsága. A 25 tagú testületet a múlt kedden választották meg, vezetője Iliescu államfő. A tanácskozáson közölték, vizsgálatot indítottak annak megállapítására, hogy kik adtak utasítást a tömegnek a kormányépület megrohamozására. A kormány székházát, amelyet csak a hajnali órákra sikerült megtisztítani a tüntetőktől, továbbra is katonák őrzik, de a helyreállítási munkák megkezdődtek. Iliescu elnök szerint, a tegnapi tüntetés békésen indult, de aztán szélsőséges csoportok vették kezükbe az irányítást. Ezek az emberek nem megmenteni, hanem aláásni akarták a forradalmat, mondta Iliescu.

Moszkvában zárt ajtók mögött ülésezett a legfelsőbb tanács. A testület a szovjet középázsiai zavargások nyomán kialakult helyzetet vitatta meg. Az ülésről hivatalos közleményt még nem adtak ki.

Jerevánban több mint 20.000-en követelték, hogy tartsanak népszavazást az örmény önrendelkezéséről. A megmozdulást az 1921-es szovjet ellenes felkelés tegnapi évfordulóján tartották.

A vajdasági magyar gimnáziumok visszaállítását kérte a tartományi és a szerb köztársasági kormány elnökétől a vajdasági magyar demokratikus közösség. A nemzetiségi szervezet szerint újra kell indítani a magyar nyelvű gimnáziumokat és a szakiskolai oktatást Szabadkán, Zentán, Becsén, Ujvidéken, Beeskereken, Zomborban és Topolyán is. A vajdasági magyarok demokratikus közössége egyuttal bejelentette, hogy a szerb köztársasági alkotmány bitóságához fordul az ottani oktatási törvény megváltoztatása érdekében. A vajdasági magyarok szerint, jogszabály kellene, hogy rögzítse a kizárólag magyar nyelvű oktatás lehetőségét

(hírek, 14 h)

Jugoszláviában.

A bolgár ellenzék nem ismeri el a makedon kisebbség létét. A demokratikus erők szövetségének elnöke Bulgária belügyeibe történő beavatkozásnak minősítette a jugoszláv parlament felhívását, hogy Szófia ismerje el a makedonok nemzeti és kuéturális jogait. Makedon-kérdés Bulgáriában nem létezik, állította az ellenzéki vezető a Demokrácia c. lapnak adott interjújában.

Egy olasz állami nagyvállalat építi meg az első autópályát a SzU-ban a Moszkva-Leningrád utvonalon egészen a finn határig. Erről írt alá megállapodást az olasz Italstrat elnöke és az orosz föderáció illetékes miniszterelnöke. A 2000 km hosszú út fizető autópálya lesz és tervezése 3 hónapon belül megkezdődik. Valószínűleg az olasz cég építhet majd az út mentén szerviz és benzintöltő állomásokat valamint moteleket is.

A fővárosi számítástechnikai és díjbeszedő vállalat tájékoztatása szerint, a februártól érvényes megemelt lakbérek, valamint a víz és a csatorna használati díjakat első alkalommal az áprilisi számlákkal szedik be. Ugyancsak az áprilisi számlán tüntetik fel először, hogy megszűnik az ugynevezett butorhasználati díj. A központi antenna használati díjának változása először szintén az áprilisi számlán szerepel.

PETŐFI ADÓ

HIREK

15.00 h

Bukarestben az ideiglenes nemzeti egység tanács végrehajtó testülete arról tárgyalt, milyen feladatokat kapjanak a rend helyreállításában a katonák. Közben megindult a vizsgálat annak kiderítésére, kik állnak a tegnapi tüntetés háttérében, kik adtak utasítást arra, hogy a tömeg behatoljon a kormány épületébe? Az őrizetbe vettek kihallgatása folyik. A román elnök súlyos büntetéseket helyezett kilátásba arra az esetre, ha újabb hasonló akció lenne. Iliescu egyuttal arra kérte a Bukarestbe készülő több ezer vidéki bányászt, forduljanak vissza, monst nyugalomra van sz ükség Romániában.

Jerevánban több mint 20.000-en tüntettek azt követelve, hogy írjanak ki népszavazást az örmény önrendelkezésről. A tegnapi megmozdulás.... A tüntetést szándékosan az 1921-es szovjet ellenes felkelés évfordulójára tervezték.

A keletnémet miniszterelnök kijelentette, hogy nem fogja kérni még egyszer az NSzK kancellárjától azt a 15 milliárdot, amely elengedhetetlenül szükséges az NDK gazdaságának talpraállításához, az életkörülmények javításához, a menekült áradat megállításaáig. Hans Modrow a berlini kerekasztal értekezleten arról is beszélt, hogy még a márciusi választások előtt Bonnak garanciát kell adnia, tiszteletben tartja az NDK állampolgárainak takarékbetéteit és a keletnémet földtulajdoni rendszert.

Az új lengyel Fiat-személyautó már az olasz Tipo modell alapján készül. Ezt rögzíti az az elvi megállapodás, amelyet most hoztak tető alá. A Fiat és a lengyel autógyártó vállalkozás tavaly már megállapodott abban, hogy a 126-os Polskit másik kiskocsival váltják fel.

Egy olasz állami nagyvállalat fogja megépíteni az első autópályát a SzU-ban. Az erről szóló megállapodást a hét végén irták alá. Az út Moszkvától Leningrádon át a finn határig vezet. A beruházás legalább 15 milliárd dollárba kerül.

KOSSUTH ADÓ

TIZENHAT ÓRA

16.00 h

Hírmagazin.

A mikrofonnál Lengyel Miklós.

- Műsorunk elején négy friss hazai hír:

CZINEGE Lajosnak 10 napon belül ki kell költöznie 9 szobás, 460 négyzetméteres rózsadombi szolgálati lakásából. Ezt a miniszterternaács hivatalában közölték a nyugalmazott miniszterelnök helyettessel, egykori honvédelmi miniszterrel. Czinege Lajos az érvényben lévő jogszabályok alapján 78 négyzetméteres lakást kapott és egyben lemondott a lakás használatbavételi díj különbözetről és az általa beépítettek ellenértékéről. A magyar néphadsereg lakásügyi hatósága az eljárást a miniszterelnök kérésére soron kívül folytatta le.

Az MSZMP tavaly novemberben benyújtott vagyon mérlege nem minősíthető teljeskörűnek és nem alkalmas a szeptemberi vagyoni helyzet bemutatására. Ezt az Állami Számvevőszék állapította meg. A szakemberek úgy ítélték meg, hogy a vagyonmérleg összeállításakor nem végezték el sem a szükséges leltározást, sem az előirt számviteli munkákat. Az Állami Számvevőszék összefoglaló jelentését megküldte az MSZP elnöknek, aki ezzel kapcsolatban csupán észrevételeket tett, de a Számvevőszék megállapításait nem vitatta. A jelentést eljuttatták az Országgyűlés megbízott elnökének is.

A békés átmenet kérdéseiről és az újabb nemzeti csúcstalálkozó előkészületeiről tárgyalt SZÜRÖS Mátyás ideiglenes államfő az SzDSz ügyvivőivel MÉCS Imrével és PETŐ Ivánnal. Az SzDSz a hónap elején megtartott pártközi megbeszélésről távol maradt, mert szerinte a találkozót nem készítették elő kellőképpen.

KARÁDY Katalint ezrek búcsúztatták a bp-i Szent István bazilikában felállított ravatala előtt. A New Yorkban elhunyt színművésznő emlékére gyászmisét celebráltak, melyben méltatták a 40-es évek magyar hangosfilmjeinek sztárját.

- És most első külföldi tudósításunk.

(Tizenhat óra)

- Berliini tudósítónk számol be Modrow kormányfő beszédéről. Bedő Ivánt hallják:

- Az NDK miniszterelnöke szerint, a német egység felé vezető úton a józan ész és a tárgyszerűség szabja meg most már az irányt. Modrow így értékelte multheti bonni látogatását, amelynek eredményeit délelőtt ismertette a nemzeti kerekasztalnál.- Azt is elmondta, hogy kormányának nincs alkotmányos lehetősége, hogy kézzelfogható megállapodásokat kössön a német egységről. Ez a márciusi választás után az új kormány feladata lesz. Az előkészítés azonban folyik és Modrow felhívta a figyelmet, hogy a folyamatosság kedvéért az NDK tárgyaló küldöttségét az egyik új miniszter, a mostani kormány egyetlen szociáldemokrata tagja vezeti. A tagok között pedig ott van a demokratikus ébredés nevű párt egyik vezetője is.

- Japánban a kormányzó liberális demokrata párt ismét megszerezte az abszolút többséget a választásokon. Tromm András tokioi tudósítása:

- A választások erkölcsi győztese és egyben nagy politikai vesztese a szocialista párt. Amely az alsóház feloszlatakor csak 85 képviselővel rendelkezett, máttól azonban 136 mandátum birtokosa. Ez azonban kevés ahhoz, hogy a kormánypárt abszolút alsóházi többségével szemben kiegyensúlyozó politikai erőként tudjon fellépni. Ugyanis az összes többi ellenzéki párt súlyos vereséget szenvedett.

- A nemzetiségi problémákról tárgyal Moszkvában a legfelső tanács. Tudósítónk Izbéki Gábor:

- Zárt ajtók mögött ülésezik a legfelső tanács, hogy végre a törvényhozó testület is szembe nézzen a kaukázusi és középázsiai tragédiák lehető legtöbb tényével. Lehet, hogy tettelegesséig nem fajul a dolog, de biztos, hogy csak Gorbacsov rendkívüli karmesteri képességeivel lehet a vitát egyáltalán normális mederben tartani. Felvetődnek majd ugyanis a személyes felelősök neve is, hogy ki is adott parancsot Tbilisziben a hadseregnek, ki erőltette a rendkívüli állapot bevezetését Bakuban és igaza volt-e, van-e és, hogy kik l esznek azok a személyek, akiknek esetleg az ideiglenes megbékélés érdekében a bűnbak szerepét is el kell vállalniok. A TASSz egy mai közlése szerint, 22-en haltak meg összesen a dusanbei zavargások idején. A több mint 500 sérült közül 190-et kellett kórházba szállítani. A szovjet hirügy-

(Tizenhat óra)

nökség most közölte azt is, hogy tegnap 15.000 fős volt az a tömeggyűlés, amelyen ismét a helyi vezetés lemondását követelték Dusanbéban valamint azt, hogy a rendkívüli állapot rendelkezéseit szüntessék meg.

A bolgár ellenzék nem ismeri el a makedon kisebbség létét. A demokratikus erők szövetségének elnöke Bulgária belügyeibe történő beavatkozásról minősítette a jugoszláv parlament felhívását, hogy Szófia ismerje el a makedonok nemzeti és kulturális jogait. --(ism)

- Bukarestben még mindig feszült a helyzet azt követően, hogy tüntetők foglalták el a kormány központját. Oltványi Ottó tudósítása:

- Bukarestben a Victoria-téren, ahol tegnap tüntetők elfoglalták és feldúlták a kormány központját, ma megkezdődött a romok eltakarítása és a helyreállítási munka. A székház előtt felsorakozott 15 katonai páncélos kocsi között két toronydaru emelgette az üvegtáblákat a magasba, a parkban pedig a letaposott futófenyőket szedik fel, miközben takarítanak a téren. A hajnali órákban még látni lehetett azt a hatalmas felírást, amelyet a tüntetők festettek a bejárat baloldalán a falra. Le Iliescuval! Ezt délelőtt próbálták lemosni, így már nem olvasható. A kormány épületnél megerősített katonai sorfal áll.

A vajdasági magyar gimnáziumok visszaállítását kérte a tartományi és a szerb köztársasági kormány elnökétől a Vajdasági Magyarok Demokratikus Közössége. A nemzetiségi szervezet szerint újra kell indítani a magyar nyelvű gimnáziumokat és a szakiskolai oktatást. --(ismétlés)

- Uj stilus a világ eddig legkonzervatívabb külsejű lapjánál a Neues Deutschland-nál. Ismét Bedő Ivánt hallják:

- Mintha kicserélték volna, úgy néz ki a Neues Deutschland, amely évtizedeken át az állampárt szócsöve volt. A párt a hét végén tartja kongresszusát, amelyből végképp megújulva akar kikerülni. Ennek előzetese lehet a lap megújítása, amely nyilván sokkal könnyebben megy mint a párté, de jól sikerült. Ez az ujság most leginkább az International Herald Tribune-ra emlékeztet tördelésével és címbetűivel. A mai számban a legérdekesebb írás az a nyílt levél, amelyben a Honecker rendszer két üldözöttje, ismert ellenzéki B.Bohley és K. Havelmann kért méltányos bánásmódot Honeckernek és társainak. A levél

(Tizenhat óra)

szerint nem kizárt, hogyha pl. börtönben marad az egykori építési miniszter, aki beteg, akkor az Amnesty International kénytelen közbenjárni érdekeiben. Ugyanaz a nemzetközi szervezet, amely nemrég még a honeckeri idők jogsértéseit derítette fel.

Egy olasz állami nagyvállalat fogja megépíteni az első autópályát a SzU-ban. - (ism)

Bécsi üzleti körökben igen kedvezően ítélik meg a keleteurópai gazdaság hosszutávú kilátásait. Legalább is erről tanuskodik az, hogy az utóbbi hetekben igen gyorsan emelkedett a Keleteurópával valamilyen kapcsolatot tartó cégek részvényeinek árfolyama. Tőzsdei szakértők szerint a sok befektető arra számít, hogy az osztrák vállalatok, amelyek már eddig is meglehetősen nagy tapasztalatot szereztek Keleteurópában, helyismeretük révén elsőként profitálhatnak a gazdaság átalakításából.

A fővárosi számítástechnikai és díjbeszedő vállalat tájékoztatása szerint, a februártól érvényes megemelt lakbéréket, valamint a víz és a csatorna használati díjakat első alkalommal az áprilisi számlákka szedik be. --(ism)

A keleteurópai országok közül elsőként hazánkat veszi fel tagjai közé a Nemzetközi Kereskedelmi Kamara. Erről a világszervezet főtitkárától tájékozódott a Magyar Gazdasági Kamara főtitkár-helyettese. A kamarai vezető az ESTI HIRLAP-ban elmondja, hogy a nemzetközi szervezet hamarosan 7 szakértőt küld Magyarországra, ők tanácsokat adnak az állami tulajdon magánkézbe adásához, a külföldi beruházások megvalósításához és a menedzser képzéshez is. A nemzetközi kereskedelmi kamara nemrég elutasította a SzU, Bulgária és Románia felvételi kérelmét.

Sport. --

Időjárás. --

KOSSUTH ADÓ

ESTI MAGAZIN

18.30 h

A mikrofonnál B.Király Györgyi.

Röviden a műsor tartalmáról. --

Részletes jelentések:

- A minisztertanács hivatalába kérték CZINEGE Lajost.
- A nyugalmazott miniszterelnök helyettesnek 10 napon belül el kell hagynia 9 szobás lakását. --- (ismétlés)

- Ha a mai parlamenti konzultációs fórum már korábban megkezdte volna működését., most kisebbek lennének azok a szociális feszültségek, amelyek miatt a szakszervezetek különböző demonstrációkkal fejezték ki tagságuk elégedetlenségét. Vélt a SzOT képviselője, egyetértésben a többi társadalmi szervezet képviselőivel. ....

SZÜRÖS Mátyással politikai és választásokkal kapcsolatos etikai kérdésekről tárgyalnak még e kései esti órában is. A tudósító Kardos Ernő:

- A ... képviseletek és a kormány tanácskozása jóocsán megkésett, ezért aztán nincs sok értelme, mert kézzelfogható eredménye sem lehet. Ezt többen is hangoztatták a délutáni fórumon. Ennek ellenére vég nélkül és meglehetősen rendszertelenül sorolta mindenki a saját gondjait. SZÜRÖS Mátyás pl. a békés átmenetről szólva elmondta, hogy véleménye szerint annak nem lehet része az olyan akció, amit GRÓSZ Károly ellen leninvárosban kezdeményeztek. Az ideiglenes köztársasági elnök hangsúlyozta ugyanakkor, hogy az akciót nem tekinthetik fasisztának és a békés átmenet fogalom használata sem kóklerség. Hogy mi volt az akcióról végül is Szűrös Mátyás véleménye, az nem derült ki. Viszont elkezdődött a vita az érdekvédelemről.

A Parasztszövetség követelte, hogy a kormány azonnal vezessen be stopot a föld áron aluli elkótyavetyélése ellen. Béglages és teljes stopot a kormányfő Németh Miklós nem ígért, viszont azt kilátásba helyezte, hogy javasolni fogja a parlamentnek, hogy az önkormányzatok a tsz-ek vagyonának 1 %-át azért értékesíthessék.

(folytatás a következő oldalon)

(EM)

(Tudósítás folytatása)

NAGY Sándor, a SZOT főtítkára azért tiltakozott - immár sokadszor - a folyamatos áremelkedések ellen, mert véleménye szerint a vállalatok teljesítmény nélkül hártják át költségeiket a fogyasztókra. A SZOT főtítkára követelte, hogy Kenyeret, tejet és felvágottat a régi és rögzített áron hozzák forgalomba. Ezt az ötletet többen is támogatják és csatlakoztak ahhoz a szakszervezeti véleményhez is, hogy emeljék a nyugdíjakat, családi pórlékot, valamint a béreket is 10 %-kal, de legalább 5 %-kal. PALOTÁS János a Vállalkozók Országos Szövetségének nevében a bérek felszabadításával egyetértett, lévén hogy ez növeli a vásárlóerőt, viszont határozottan elutasított mindenféle rögzített árat. GÁBOR András a Gazdasági Kamara képviselőiben elmondta, hogy úgy érzi, a kormány nem értékeli megfelelően a gazdasági vezetők erőfeszítéseit. Utalt HORN Gyula nemrégiben megjelent nyilatkozatára, amelyben a külügyminiszter egyszerűen leértékelte a vállalatvezetői garnitúrát. A Gazdasági Kamara elnöke fontosnak tartotta volna, hogy a szovjet export befagyasztásáról korábban tárgyalnia kellett volna a Kamarának és a komrának, most ugyanis már érzékelhetően jelentős munkanélküliséget eredményezhet az intézkedés. Többen javasolták, hogy a vállalatok tanúsítsanak önmérsékletet és ne emeljenek árakat. Ezt a felvetést mások egyszerűen komolytalannak tartották, hiszen az árak letörésére nem szenteltvízre, hanem gazdasági szabályozókra, piacra van szükség. - Ezekben a percekben folytatódik a vita és még nem lehet tudni, a résztvevők elfogadják-e SZÚRÖS Máttyás kérését, hogy közös közleményt hozzanak nyilvánosságra a találkozóról. Az ellenzők ugyanis váltig állítják; itt sokmindenben már nem lehet megegyezni.

A Magyar Szocialista Munkáspárt tavaly novemberben benyújtott vagyonmérlege nem minősíthető teljeskörűnek és nem alkalmas a szeptemberi vagyoni helyzet bemutatására.---(Ism.)

"Ez a törvény azt sugallja, hogy a szocializmus teljes felépítése érdekében növekedjék a tanácsok szerepe a helyi állami munka még nagyobb részének végzésében és a lakosság ellátásában." - Abból a

(EM)

60 oldalas segédletből idéztem, amelyet a képviselők a Reformbizottság mai ülésére kaptak. Mielőtt felszisszennének, máris mondom: az aláhúzott rész, - vagyis a "szocializmus teljes felépítése érdekében" félmondat - hatályát veszti, mint ahogy hatályát veszti május 1-től 1900 elavult gazdasági és közigazgatási rendelet, amelyek egyrészt a gazdaságot bénítják, másrészt megkeserítették hétköznapjainkat. Hatályát veszti, - mondom optimistán. Ehhez persze az kell, hogy a különböző minisztériumok elfogadják a bizottság javaslatait. Vajda Zsuzsa tudósítása:

- 60 oldalas segédletet kapnak kézhez a napokban az országgyűlési képviselők. Hogy miért beszélek e látszólag formai kérdésről? Mert a jogszabálymódosítás, - amelyet e kötet is tartalmaz - mindenkinek gondot okoz. A jogszabályok dzsungelében ki tudja követni, mit miért módosítanak? A segédlet két részből áll, ha az egyik oldalon a hatályban lévő szöveg, mellett jobb oldalon a módosított szöveg. Például: "A tanács Végrehajtó Bizottsága nincs alárendelve a Minisztertanácsnak, de a községi VB nincs a megyeinek sem." "A Hazafias Népfront nem kezdeményezheti a tanács vezetőinek visszahívását. A tanácsokat az Országgyűlés oszlathatja föl." "Az államigazgatási szerveknek elzárásra nincs joguk, csak az ügyésznek egyedi ügyekben adott utasításait kötelesek teljesíteni." Hatályát veszti az a törvényerejű rendelet, mely szerint korábban - idézem - "sürgős állami érdekből Minisztertanács a kisajátítási eljárás megindítását és az ingatlan azonnali birtokba adását rendelhető el." Ezzel szemben ma: "A fél kérheti a kisajátítási határozat bírósági felülvizsgálatát." Négy interpellációt is megtárgyalt a Reformbizottság, amelyet a következő Országgyűlés tárgyal majd. Mondanom sem kell, mind adózással kapcsolatos. Az egyik a kisvállalkozók bevitt vagyonával foglalkozik. A pénzügyminiszter válaszában lényege; ma már nincs megkülönböztetés, hogy egyéni vállalkozó valaki, vagy vállalkozó. Az egyéni vállalkozó a vállalkozásban használt eszközeinek értékét, költségét elszámolhatja. Tehát adómentesen kiveheti a vállalkozásból. Egy másik képviselői felvetés; ha a szövetkezetek nevesítik a vagyonukat, a tagoknak ne kellje az így kapott részvény.....

(Folytatás a következő oldalon.)

(EM)

Egy másik képviselői felvetés, ha a szövetkezetek nevesítik a vagyonukat, a tagoknak ne kelljen az így kapott részvények, értékpapírok után adót fizetniök, csak akkor, ha ezeket az értékpapírokat eladják. Balogh Károly képviselő indítványozza, hogy a szociális foglalkoztatók és a megváltozott munkaképességűeket foglalkoztatók, ha új munkahelyeket teremtenek, vagy javítanak a munkakörülményeken, tehát beruháznak, az adót 100 %-ban kapják vissza.

- Magyarországon az autóbusz gyártást a KGST programja alapján alakították ki és a SZU igényeire alapozták. Annak idején még nem is sejtették, hogy 1990 januárjában a kormány kénytelen lesz leállítani a rubel elszámolású exportot. Mert nem tud már tovább hitelezni a SZU-nak. Igen ám, csak hogy a népgazdasági érdek nincs mindig összhangban a vállalati érdekekkel. Sőt, ahogy önök is tudják, a döntés következtében az Ikarus fizetésképtelenné vált. Részben le is állt. A legfrissebb helyzetről Sós Éva kérdezte Vadnai Zoltán igazgatót.

- Az Ikarus részben áll. Részben úgy terveztük a leállási folyamatot, hogy ne egyszerre érintse a teljes gyártási vertikumot. Ezért a meglévő készleteinket fokozatosan föléljük, amíg lehet készárut kibocsátunk és kb. a hó nap végére fog megállni a teljes gyártósor.

- Ma hányan nem dolgoztak a gyárban?

- Ma a fizikai állománynak kb. a 40 %-a dolgozott, a nem fizikainak csak egy töredéke csak.

- Az Ikarus csak az NDK-nak és a SZU-nak gyártott buszokat ?

- Nem, gyártunk egész évben folyamatosan az Egy.Áll. számára autóbuszokat és most márciusi kiszállítással lett volna 40 db kuwaiti rendeltetésű autóbusz, aminek a gyártását szintén meg kellett állítanunk.

- És ezeket miért?

- A tőkés autóbuszokat is csak akkor tudjuk gyártani, ha emellett van még egyéb terhelése is a gyárnak hisz a gyár technológiai rendszeréből adódóan pl. egy fényező üzem csak akkor célszerű elindítani, hogyha arra folyamatosan terhelést tudunk rávinni. Különben teljesen gazdaságtalanná válik a gyártás.

- Az emberek bérét legalább is egy ideig önök fizetik. Ez újabb ráfizetést jelent?

- Ez természetes. Hisz a budapesti gyárban hetente kb. 15 millió forint az a bér, amit kifizetünk.

(EM)

- A minisztertanács pénteki ülésén szó volt erről. Ön tud-e erről valamit?

- Én arról tudok, hogy egy milliárd forint kedvező kamatozású hitel lehetőséget kap az Ikarus. Én a mai nap folyamán erről konkrétan még nem értesültem.

- Ön szerint ez mire lesz elegendő?

- Kb arra lesz elegendő, hogy a legnagyobb szállítónkat kifizessük. Meg kell mondanom azt, hogy nem elsősorban az Ikarus fizetéseképtelenségéről van ebben a pillanatban szó, hanem arról, hogy az Ikarushoz se folyik be semmilyen pénz.

- Ahogy én ismerem a helyzetet, ez olyan mint egy fogaskerék.

- Ha csak a belföldi piacot vesszük figyelembe, tulajdonképpen a kigyó már bekapta a farkát. Mert nekünk nem fizet mondjuk a Volán mi nem fizetünk a Csepel Autógyárnak, a Csepel Autó gyár nem fizet a Magyar Vagon és Gépgyárnak és az összes többi egyéb beszállítónak. Tehát tulajdonképpen úgy érzem, hogy mostanára a kör bezárult.

- Ön mint a gyárnak az igazgatója lát-e ebből kiutat?

- Ma a nyugateurópai autópiacon felvevő képessége 14.000 db autóbusz vagyis annyi, mint az Ikarusnak a teljes éves kapacitása. Hát gyakorlatilag be kéne gyárni az összes nyugateurópai autóbuszgyárat ahhoz, hogy ma az Ikarust ki lehessen gazdaságosan terhelni. Tehát biztos, hogy lehet javítani ezen a piacon szerkezeten, de azt ne várja tőlünk senki, hogy a teljes gyártási vertikumot át tudjuk állítani egy másik piac irányába.

- A dominó elmélet úgy működik, hogyha az egyik elemet kivesszem, borul a többi. A fizetéseképtelen Ikarus egy milliárd forinttal tartozik a Csepel Autógyárnak. A Csepel Autógyár viszont a Rába adósa. Így tehát ott tartunk, hogy mára már a Rába se hajlandó szállítani a Csepelnek. Így hát áll a bál, akarom mondani a munka. Győri helyzetjelentés Forgács Sándortól.

- A Rába közölte a Csepel Autóval, hogy addig nem szállít, amíg a több mint 400 millió forintos tartozását nem egyenlíti ki. Pedig Rába motorok és hátsó futóművek nélkül nem tud a Csepel szállítani az Ikarusnak. Nem kis tételről van szó. Hetente 800 motor és ugyanennyi futómű menne Győrből a fővárosba. Ennek az értéke 300 millió forint. A Rába is tartozik. A gazdasági igazgató naponta kapja a fizetési felszólításokat. Az alapanyag szállítók közül pl. a Diósgyőr és

(EM)

Dunaujváros is bejelentette, nem hajlandók pénz nélkül szállítani. És ha nincs alapanyag, akkor nincs munka. Ha nincs munka, akkor munkanélküliség van vagy csak lesz? A Rába a kapacitás kihasználatlansága miatt nemrég elküldte a lengyel vendégmunkásokat. A gyáron belül átcsoportosítottak más munkahelyre embereket. Volt akiket kényszer szabadságra küldtek. De még ragaszkodik hozzá a vezetés, hogy nem lesz tömeges elbocsátás. Csak azt nem tudják, meddig lehet bírni ezt a pénzügyi körmagyart, amelyben csak az adósságok utaznak körbe-körbe, pénz meg sehol.

- A választási kampány felügyeletére bizottságot alakítanak előreláthatólag jövő kedden azok a pártok, amelyek országos listát állítanak. A pártközi egyeztető bizottság úgy döntött, hogy a testület munkájában tanácskozi joggal résztvehetnek a területi listát állító pártok is. A kampány felügyelő bizottsága a tervek szerint az országos választási bizottság szerveként közjogi funkciókat fog betölteni. Így hatáskörébe tartozik majd a TV és a Rádió választási műsorainak felügyelete, illetve a plakátháboruban előforduló rendellenességek és a választási gyűléseken megnyilvánuló etikai vétségek megítélése. A pártközi egyeztető bizottság abban is megállapodott, hogy a jelöltet állító pártok választási felhívásait jövő szerdától közli a TV és a rádió 2-2 percben. A testület felkéri a pártokat, hogy műsorigényüket péntekig juttassák el a minisztertanács hivatalának. Az országos listát állító pártok számára március elejétől olyan TV-s vitaműsorokat terveznek, amelyben egy-egy alkalommal 4 párt képviselője fejtheti ki véleményét egy adott témáról. A pártközi egyeztető bizottság tagjai egyetértettek abban is, hogy a pártok ne folytassanak kampány tevékenységet március 15-én. Végül a testület tiltakozását fejezte ki amiatt, hogy a Magyar TV 1-es csatornája nem volt hajlandó leköszölni a Független Szakszervezetek Demokratikus Ligájának egyik választási felvilágosító hirdetését.

- A színésznő meghalt, de a mítosz tovább él. Délben a Szent István bazilikában 5-6000-en, a Farkasréti temetőben 10.000-nél is többen búcsúztak a 40-es évek bűgő hangú, mágikus erejű mozi színésznőjétől, KARÁDY Katalintól.

- (Karády énekel: "Az én szerelmem messze idegenben jár....")

- (Bánkuti) Egyáltalán nem biztos, hogy ez az idillikus állapot pesti

(EM)

híres színésznőnek lenni, sokáig tart nálunk. Mert egy reggel majd úgy ébredtek fel, hogy kitörnek bennem és eget kérnek a nomád ösztönök és akkor elutazom. Kérem kedves barátaimat és intim ellenségeimet is, hogyha ez megtörténnék, ne haragudjanak rám. Vállvonogatással kell elintézni az egészszet, mert ez a nő ugyebár menthetetlen! Képes felülni a vonatra és elutazni a Szumátrába vagy éppen Sidneybe. Vagy mert éjjel detektív regényeket olvas és a cselekvés Mexikóban játszódik, másnap elutazni oda kivizsgálni, hogy a regényíró hű pontossággal írta-e le a tájat. Tudom, hogy a sztár élet nem tört örökké és az utam a majdani öregség felé nem lesz rózsákkal tele hintve. De egy biztos, az a szabályszerű elszegényedő öregség hiába les rám. Én ki fogom kerülni. Pályafutása csúcán irt így Karády Katalin és nem is sejtethette, hogy az az gondolat, amivel 1941-ben talán csak játszott, valóra válik. A Kanzler család legkisebb, 7. gyereke, aki a szegénységből nőtt ki, kényesen tiszta és másoktól függeni nem tudó ember volt. Egyed Zoltán véletlen fedezte fel. Aczél Ilona tanította, Bajor Gizzi pártfogolta, Jób Dániel egyengette az utját, míg a Halálos tavasszal meghódította a mozinézők millióit. Aztán ő a legnépszerűbb magyar sztár emebrségből vizsgázott. De erről szóljon már Mezei András, a költő, a két amerikás magyar, Pataki Jenő színész és Krenz József metropolitan-béli főmaszkmester mellett bócsuztatta a Farkasréten.-

- (Mezei) Legutóbbi beszélgetésünkből maradtak rám a szavak. Karády Katalin saját szavai: Sohsem politizáltam, a Gestapo börtönében is énekeltem. Nem voltam a magyar Mata Hari, hanem csak ember szerettem volna maradni, mindig az embertelenségben. Szerettem szívből énekelni. Az Isten ezt adta nekem. Nem voltam ellenálló, de összeccsavarodott szívvel bujtattam rászorulókat. Sajnálom a rossz embereket, mert rosszak, de szeretem a jó embereket. Nem haragszom arra, ki 1945 után rendőri felügyelet alá helyezett, de boldoggá tesznek mindazok, akik több mint 30 év után nem felejtettek el. Ezek a saját szavai, Karády Katalin hangja. Előre tudott valamit, amit mi i sejtettünk erről a vérzivataros szerelmes, tragikus egyetlen életünkről.

- (Karády énekel: "Csak terád gondolok, jó éjt.....".

Bánkuti Gábor összeállítását hallották.

(folytatás a következő oldalon)

(EM)

(Karády-dal; "Jó éjt, csak terád gondolok...")

Bánkuti Gábor összeállítását halloták.

-

Több mint húsz évi szünet után ismét lesz kelet-európai tagja a Nemzetközi Kereskedelmi Kamarának. Bár Bulgária, Románia és a SZU felvételi kérelmét elutasították, kedvezőbb fogadtatásra talált a Magyar Gazdasági Kamara jelentkezése a nemzetközi szervezetbe. A Nemzetközi Kereskedelmi Kamara.....(érthetetlen)

- (Tudósító) ..... országok közül elsőként, hamarosan felveszik a Nemzetközi Kereskedelmi Kamara tagjai közé. A magyar felvételi kérelem márciusban kerül a Kamara kormányzó testülete elé. Ezzel kapcsolatos kérdésekre Hans V...(érthetetlen) a Nemzetközi Kereskedelmi Kamara főtitkára a következőképpen válaszolt:

- (Főtitkár) Szervezetünk tagjai piactudással rendelkező országok, célunk pedig a szabadkereskedelem elősegítése, egyenlő verseny és szabad vállalati feltételek mellett. Nyilvánvaló, hogy Magyarország a piactudás megteremtése felé tart, önök azonban idáig ennek az útnak csak mintegy felét tették meg. A veszteséges vállalatok eladása például túlságosan lassan halad, pedig a privatizálás egy sajátos motor, ezután jön be a nyugati tőke, amely magával hozza a technológiát, a minőségi terméket és a versenyképességet, ami idáig olyan nagyon hiányzott a magyar gazdaságból. Ezen kívül joghézagok is vannak és a külföldi tőke ott óvatoskodik, ahol bizonytalan a befektetés.

- Az egyik fő gondunk az - vettem közbe -, fejleszthető-e a magyar gazdaság ilyen hatalmas adósságállomány mellett?

- Igen jelentős mennyiségű adóssággal rendelkeznek, - felelte a főtitkár -, valóban nem látok más kiutat, újabb hiteleket kell felvenni, hogy a régieket visszafizessék és a gazdaságot működtessék. A hitel felvételtől önmagában azonban nem szabad félni, ha jól használják fel az újabb összegeket, ki lehet húzni a gazdaságot a válságból. A gazdasági átalakítást közelebbről vizsgálva egyébként az a véleményem, hogy ha fel tudják gyorsítani ezt a folyamatot, akkor jó nyomon jár-

(EM)

nak és meg tudnak majd küzdeni a most megoldhatatlannak tűnő adósság-problémával.

-

Áttérünk a külföldről érkezett jelentésekre.

Kohl nyugatnémet kancellár személyesen látta jónak lezárni a hétvégén kezdett bonni vitát, még mielőtt az túlságosan kiéleződött volna. Ma délben magához rendelte Genscher külügyminisztert és Stoltenberg védelmi minisztert. HOgy mi hangzott el a kancellári hivatalban, azt személyes tapasztalatból természetesen bonni tudósítónk sem tudja, de megjelent róla a két miniszter hivatalos közleménye. Ennek alapján készült Bernát György jelentése. --- (- A kormánykoalíció belső nézeteltérét az robbantotta ki, hogy a hadügyek irányítója új és minden diplomáciai finomságot nélkülöző tervet hozott nyilvánosságra, hogyan képzei el ő az egyesítés utáni Németország és a NATO viszonyát.---)

-

A két német állam egyesülésére készülnek Keleten is, - nem egészen egyértelmű érzésekkel. - Berlini tudósítónkat, Bedő Ivánt hallják:

- A német egyesítés nem kerüli el a mezőgazdaságot sem, amiről eddig kevesebb szó esett. A Nemzeti Kerekasztal mai ülésén a szakminiszter közölte, hogy már az idén megteszik az első lépéseket és a keletnémet mezőgazdaságot a Közös piaci normákhoz kezdik igaztítani. Sokkal több szó esett az ezzel kapcsolatos aggodalmakról. A mostani kormány ugyan véglegesnek tekinti a földreformot, de nem lehet tudni, mi jön a választások és az egyesítés után. A Kerekasztal pártjai ma azt sürgették, hogy védjék meg a parasztot a volt földbirtokosok visszatérétől és akadályozzák meg a spekulációt is a földdel. Az aggodalmat az táplálja, hogy a földek, telkek és bérházak volt tulajdonosai egymás után bukkannak fel az NDK-ban és tapintatosabban, vagy határozottabban arra készülnek, hogy ismét birtokba vegyék egykori tulajdonukat. Ugyancsak hangot kaptak némely aggodalmak, amikor a Kerekasztal a miniszterelnök múlt heti bonni látogatását értékelte. Végül úgy foglaltak állást, hogy szociális biztosítékokra lesz szükség mielőtt bevezetik a Valuta Uniót. A két német állam pénzügyi összekapcsolása egyre kö-

(EM)

zelebbinek látszik. Az NDK gazdasági minisztere nem a Valuta Unió leglelkesebb híve, ma mégis úgy nyilatkozott, hogy ez még az idén bekövetkezik.

-

Tulajdonképpen még mindig az előző téma folytatódik. - Német-lengyel nemzeti vetélkedés a lengyel, pontosabban a sziléziai belpolitikában. Nemes Gábor jelenti Varsóból:

- A sziléziai pótválasztás második fordulójában győzött a Szolidaritás szenátorjelöltje, - pontosabban a lengyelek jelöltje, hiszen a második forduló végképp nemzetiségi népszavazássá változott. Politikai pártállástól függetlenül, a lengyelek Szimonides(?) professzornőt, a még megmaradt német őslakosok pedig Henrik Kroll(?) mérnököt támogatták. Ezzel az immár nyilvánosan is kifejeződő nemzetiségi megosztottság a felsősziléziai politikai élet meghatározó tényezője lesz. A mostani második forduló előtt ugyanis végképp nem érvekről és irányzatról, hanem kizárólag nemzetiségi érzelmekről esett szó, ráadásul a végefelé a kampány teljesen kicsúszott a szervezők kezéből. A falakon és röplapokon olyasmiket lehetett olvasni, hogy "Svábok ki! Lengyelország a lengyeleké!", nacionalista szervezetek aktivistáinak pedig ennek kapcsán rögtön az is eszébe jutott, hogy - idézem - "az idegen fajú elemek által uralt komrány, amelyik idegen, nemzetek feletti erőknek adta el magát, tönkreteszi népünket." Vagyis, a német egyesítés perspektívája által felébresztett lengyel félelmek azonnal másfajta, nem okvetlenül csak németellenes reflexeket is kiváltak.

-

80 letartóztatás Bukarestben, a hivatalosan is huligán akciónak minősített tegnapi zavargás nyomán. A román fővárosból Oltványi Ottó jelentkezik:

- Bukarestben az Ideiglenes Nemzeti Egységtanács Végrehajtó Bizottsága mai ülésén egyértelműen úgy foglalt állást, hogy vasárnap rendbortó, huligán elemek hatoltak be a kormányépületbe. A belügyminiszter tájékoztatása szerint 80 személy van előzetes letartóztatásban. A

(EM)

súlyos sérültek száma pedig 20-ról 24-re növekedett. A Végrehajtó Bizottság - amely a Minisztertanács feletti szervként tevékenykedik - döntött arról, hogy a lehető legrövidebb időn belül törvényt alkotnak Romániában a középületek és vezető politikusok védelméről. A testület szerint nincs szükség a kormány visszalépésére, sokkal inkább higgadtabb politikai közérzet kialakítása a fontosabb és ebben jelentős szerepet kell vállalniuk a politikai pártoknak. Iliescu a rádió- és a televíziós beszédében nyugalomra intett és kijelentette; sajnálja, hogy ilyen provokáció zavarta meg a politikai légkört, amely reményt keltően formálódott. Az Ideiglenes Nemzeti Egységtanács elnöke felszólította a zsilvölgyi bányászokat, ne utazzanak Bukarestbe, nincs .....

(Folytatás a következő oldalon.)

(EM)

Ion Iliescu rádió és TV-s beszédében nyugalomra intett és kijelentett: sajnálja, hogy ilyen provokáció zavarta meg a politikai légkört, amely reménykeltően formálódott. Az ideiglenes nemzeti egységtanács elnöke felszólította a Zsil-völgyi bányászokat, ne utazzanak Bukarestbe, nincs szükség szolidaritásuk bizonyítására az egységtanács mellett, mert a kormány és a hadsereg ura a helyzetnek. Értékelve a történeteket megállapítható, a hatóságok most arra törekednek, hogy a politikai kibontakozás érdekében leleplezzék, kik állnak avasárnapi tüntetés és rendbontás mögött, kiknek, milyen köröknek az érdeke a politikai egyensúly megbontása. Várható, hogy szigorítják az ellenőrzéseket Bukarestben, mert a rendőrség és a hadsereg alakulatai biztosítani akarják a rendet és a fegyelmet. Ezért a február 21-ére tervezett újabb tüntetés megszervezőire különösen nagy felelősség hárul.

Romániában csaknem 50.000 aláírást gyűjtöttek össze a kolozsvári Bolyai magyar egyetem újraindítása érdekében. A VALÓSÁG közzétetszi BALÁZS Sándor kolozsvári egyetemi tanár beszédét is, amelyet a múlt héten mondott az anyanyelvi oktatás védelmében. Ebben rámutat, hogy a türelmetlenség oka az, hogy a magyar nemzetiséget már kétszer is becsapták és nem akarják, hogy a történelem megismételje önmagát. A Valóság hangsúlyozza, a Bolyai egyetem léte vagy nem léte alapján a nemzetközi közvélemény lemérheti, hogyan viszonyul a mindenkori hatalom Európa legnagyobb kisebbségéhez. Emellett a román államnak is alapvető érdeke, hogy növelje nemzetközi tekintélyét és bizonyítsa, hely van az Európa házában, mert komolyan veszi az emebri jogokat és így a kisebbség jogát az anyanyelvi oktatásra.

A Vajdasági Magyarok Demokratikus Közössége nyílt levélben kérte a szerb és a vajdasági kormány elnökét, hogy kaphassák vissza anyanyelvi gimnáziumaikat. Emellett kérik azt is, hogy a szakiskolákban a szükségleteknek megfelelően szervezzék meg az anyanyelvi oktatást. Azért fordultak a két kormány elnökéhez, mert a középfokú oktatásról szóló új szerb törvény nem határozza meg elég konkrétan az anyanyelvi oktatáshoz való jogot. Együttal bejelentették, hogy eljárást kezdeményeznek a szerb köztársasági alkotmány bíróságnál, vizsgálja felül a törvény azon rendelkezését, amely egyenjóságot tesz az anyanyelvi oktatás és a kétnyelvű oktatás között.

(EM)

- Viszonylagos, de valóban csak viszonylagos nyugalomról számolnak be a Kaukázusról tulról és a Tadzsikisztánból érkező jelentések. Moszkvai tudósítónkat Izbéki Gábort hallják:

- Miközben az előzetes hírek értelmében ma a szovjet parlament zárt ajtóknak mögött tanácskozott és a kaukázusi illetve a középázsiai zavargások okainak és következményeinek elemzésével foglalkozott, a TASSz a helyzet javulásáról adott hírt Bakuból is és Dusanbéből is. Azerbajdzsánban már normálisnak minősül az az állapot, amikor az üzemek többsége nem termel, ám alig van rendkívüli esemény. Tegnap azonban volt ilyen, mert egy távolsági autóbuszban házi készítésű bomba robbant, ami 15 embert megsebesített. Bakuban eddig 189 embert vettek őrizetbe a januárban kezdett zavargások miatt. A TASSz szerint az országban vadabbnál vadabb rémhírek terjednek. Tyumenből külön küldöttség utazott Bakuba, mert elterjedt a hír, hogy 65 tyumeni katona halt meg Azerbajdzsánban. Máshol pedig, ahol azerbajdzsán katonák szolgálnak, bakui küldöttek jelennek meg, hogy fellázítsák honfitársaikat, írja a TASSz. Mai jelentés szerint a dusanbei rendbontások idején 22 ember halt meg és az 500-nál több sebesült közül csaknem 200-at ápolnak kórházban. Meglepő fejlemény, hogy a dusamberi lakótelepi önvédelmi egységek ugynevezett internacionalista fronttá alakultak át. A TASSz szerint ennek az ideiglenesnek nevezett mozgalomnak már jó 2000 tagja van. A Tadzsik fővárosban a rendőrség eddig 40 embert vett őrizetbe a zavargások kirobbantása miatt.- Közülük 20 fő ellen már megindították a büntető eljárást.

- Február 27-én ül össze az újjáválasztott, de változatlanul liberális demokrata többségű japán alsóház. A részletekről Tromm András számol be Tokióból.

-Kaifu Tosiki minden bizonnyal megőrzi pártelnöki és kormányfői posztját annak köszönhetően, hogy a liberális demokrata párt abszolút győzelmet aratott a vasárnapi alsóházi választásokon. --(a párt győzelmét Kaifu arra vezeti vissza, hogy a nép a stabilitás és a szabadság mellett döntött. Tükrözdik a szabadpiaci gazdaságba és a demokráciába vetett hit. A párt a képviselőház 512 széke közül 275-öt tudhat a magáénak és további 11 független képviselő csatlakozására is számítani lehet. A szocialista párt a párt legnagyobb diadalát aratta választásokon, de a győzelem nem változtatta a liberális demokrata párt fölényén. A többi ellenzéki párt csufos vereséget szenvedett)

(EM)

- Az Európai Parlament aggodalmát fejezte ki a koszovi helyzet miatt. A strasbourgi ülésen hangsúlyozták, hogy a szerb hatóságok és a koszovi albánok képviselő kölcsönösen törekedhetnek a kompromisszumos megoldás kidolgozására.

Eközben megalakult a Horvátországi Emberi Jogok Egyesülete és követelte minden jugoszláv politikai fogoly azonnali szabadon engedését. Az egyesület úgy tudja, hogy Jugoszláviában 600 embert tartanak fogva politikai okokból.

Szófiában 17 évi szabadságvesztésre ítélték a bolgár hírügynökség volt madridi tudósítóját azzal a váddal, hogy a török titkosszolgálatnak kémkedett. Az ujságíró emelett 65.000 leva értékben sikkasztott, ugyanis szenvedélyes szerencse játékos volt.

Nepálban eddig legkevesebb 10 ember vesztette életét és 150 sebesült meg az ellenzéki tüntetéseken. Tegnap Katmanduban és az ország több vidéki körzetében véres összecsapások voltak a felvonulók és a rendőrök között. Ma egynapos általános sztrájkjal folytatódott a tiltakozó mozgalom, amelynek fő követelése a politikai rendszer gyökeres átalakítása és a többpárti parlamentáris demokrácia helyreállítása Nepálban.

Délkorea felújítja azt a korábbi javaslatát, hogy a szovjet és a dél-koreai külügyminiszter kezdjen megbeszéléseket a teljeskörű diplomáciai kapcsolatok létrehozásáról. Ezt Szöulban közölte azt a diplomata, akit januárban neveztek ki a Moszkvában megnyíló dél-koreai konzuli osztály élére. A jövő hónap közepétől légijárat indul Szöul és Moszkva között. Az erről szóló megállapodás hírére a dél-koreai fővárosban jelentették be. Ennek értelmében a KAL-légitársaság 10 nyugateurópai járata használatba lép a SzU légtérét, egy pedig le is szállhat Moszkvában. A Aeroflot heti két járatot indít majd D zöulba várhatóan áprilistól.

- Alig néhány héttel Botha külügyminiszter látogatása után ismét fővárosunkba látogatott egy délafrikai diplomata. Cecile Smithet, a délafrikai köztársaság bécsi nagykövet asszonyát a külügyi osztály hívta meg. Tamási Zoltán tudósít:

- Láng Lászlót az intézet igazgató-helyettesét arról kérdeztem, mi indokolta a meghívást egy olyan időszakban, amikor Délafrikai elindult ugyan az apartheid megszüntetésének útján, de messze nem ért még a végére?

(EM)

- A meghívást az indokolta, hogy vannak kérdőjeleink most a néhány héttel ezelőtti magyar-délafrikai első diplomáciai kapcsolatfelvétel nyomán. Van kérdőjeleink, mert úgy érezzük, hogy indokolt a nemzetközi közösségnek az az igénye és nekünk ezzel nem szabad szembeállni, hogy a diszkriminációnak bármilyen formáját ne tartsuk elfogadhatónak. Történjen ez Délafrikában vagy máshol. Ugyanakkor valószínűleg indokol az is, hogy ne vegyünk részt abban az általános hipokrata kórusban, amely a délafrikai ügyeket körülveszi. A hipokrácia megnyilvánul a retorikai elítélésében a délafrikai rendszernek, a rendszerváltó erőfeszítések alábecsülésében, ugyanakkor a köpenyeg és fü alatt fenntartott gazdasági kapcsolatok nagyságrendjében.

- Ugy tudom, hogy ezek a fü alatt fenntartott - nevezzük így - gazdasági kapcsolatok ezek léteznek nemcsak Délafrika és a nyugati államok, hanem Délafrika és Keleteurópa között is és erről tudna valamit mondani?

- Hát amit a délafrikai források mondanak az az, hogy a SzU-val egyfajta informális gazdasági kapcsolat, már csak a gyémánt kartell keretein belül évtizedek óta törésmentesen létezett.

-

(folytatás a következő oldalon)

(EM)

Most kaptuk a hírt, hogy a Magyar Nemzeti Bank holnaptól újabb 2 %-kal leértékeli a forintot. Miután a pénzügyintézet idén már 3 %-kal leértékeltette nemzeti valutánkat, így a jelenlegi szabályozás szerint, a MNB saját hatáskörében ebben az évben már nem változtathat hátrányosan a forint árfolymán a nyugati valutákhoz képest.

Hírt adunk egy különleges katonai beavatkozásról. - A szerkesztő jegyzete következik:

- Terméktőzsdét nyit a Néphadsereg helyőrségi klubja Szentesen, - jelentették be ott egy mai sajtótájékoztatón. Elmondták, hogy tavaly csupán a szegvári termelőknek másfélmillió kiló káposztát kellett beszántaniuk. Hasonlóképp tönkrement több gazdaságban a paprika-, paradicsom- és a hagymatermés nem kis része. Hadd legyen kevesebb és drágább. Májustól összehoznak eladót, - aki van - és vevőt, - aki remélhetően lesz. Számomra ebben a hírben ez a különleges katonai beavatkozás az érdekes; hogy a hadsereg már nem elsősorban a betakarításban, hanem inkább a piacon keres helyet. A gondatlan pazarlás és a felvásárló-értékesítő maffiák ellen fellépni manapság lényeges védelmi feladat. A géppisztolyt nyilván kötelező lesz a tőzsdén kívül hagyni, - hacsak abból is nem csinálnak árucikket, nem lesznek eladók, - mint egyes tankjaik és repülőgépeik.

Megkaptuk a hatos lottó eredményét. ---

Időjárásjelentés: ---

Kaptunk egy friss hírt, amely arról szól, hogy az Intercontinental Szálloda nem lesz a továbbiakban a Hungar Hotel RT. tagja. Ehhez tartozik még egy hír: délután telefaxon értesített bennünket a Fórum Szálloda igazgatója, hogy a Hungar Hotel körüli vihar nem csitul, ők is kilépnek a részvénytársaságból. - Felhívom figyelmüket arra hogy a holnapi JÓ REGGELT-ben erről interjút hallhatnak.

Megismételjük műsorunkban elhangzott információinkat.---

KOSSUTH - adó

19.15 h

A MAGYAR NÉPPÁRT VÁLASZTÁSI MŰSORA

(Magyar zene)

Pár nap múlva vége az első félidőnek. Választási törvényünk szerint a megyei listához szükséges ajánlásokat hét megyében kell összegyűjteni ahhoz, hogy a párt országos listát állíthasson. Ezt a normát a Magyar Néppárt már a hó elején teljesítette, s remélhetjük, hogy határidőre kétszeresen fogjuk teljesíteni. Még csak az első menet végefelé tartunk, máris sok a panasz, a hangzavar, a pártok sértegető szócátárai, - dehát lehetne ez másként? Ahol fontosnak érzett mondandókat jó negyven évig magukba fojtották az emberek, lehet ez másként? Most végre kibeszélik, kiveszezsik magukat. Ez a demokrácia, a többpártrendszer ára. Bízunk az időre..... Sokkal nagyobb veszély az, hogy valami nagy-nagy félreértés lengi be ezt a választási készülődést. Túl sokan képzelik a viaskodó cirkuszi porondra, eszükbe sem igen jut, hogy ennek a voadalnak a próbatétele, a kockázata az övék. Jogot nyertek a szabad választásra, s élnek vele, vagy sem, végképp elveszítik azt a jogukat, hogy vádolhassanak, panaszkodhassanak, mutogathassanak a politikára, a kormányra, az uralkodó párt-ra, minthogy ezentúl mindennek, - jónak, rossznak - ők, a választók lesznek az okai és a felelősei. Mintha épp ezt nem értenék sokan, hgyogy a szabad választás joga együttjár minden közéleti felelősség átvállalásával. Méghozzá megsokszorozva ezt a felelősséget, eme ritka pillanata a történelemnek, amikor ennyire befejeződhet minden és minden ennyire előlről kezdhető. Talán évtizedekre, fél évszázadra eldől az ország sorsa, unokáink áldása, vagy szidalma kíséri majd mai tetteinket. Vajon az előjeleknek lesz igazuk? Ezt is el fogjuk rontani? A sunyító kapzsisággal, hátha besöpörhetünk az ajánlásért valami baksist? Azzal, hogy igen sokan a kisujjukat sem mozdítanák, amikor a felelősséget a jövőjükért, a gyerekeik jövőjéért magukra veszik? Igaz, félszáz párt ígéreteiben nehéz eligazodni. A Magyar Néppárt nem bizonytalan ígéreteket, programokat, követeléseket kínál ahhoz, hogy megkönnyítse a döntést, hanem tetteket. Annak idején mi javasoltuk a gyes intézményét, melynek igen sokan köszönhetik az életüket azóta. Elsőként szólaltunk fel az antibébi lakótelepek el-

(A Magyar Néppárt választási műsora...)

len. Elsőként tiltkazoztunk a családeellenes, a gyermeket, a teljesít-
ményt, a munkakedvet büntető, kártékony adórendszer ellen. Elsőként
javasoltuk a főhivatású anyaság intézményét, három, vagy több gyerme-
két gonddal, szeretettel nevelő anya fizetéssel, nyugdíjjogosultság-
gal otthon maradhasson. Elsőként tettünk javaslatot az anyasági nyug-
díjra, nyugdíjpótlékra. Elsőként tettük szóvá, hogy Kodály országában
a Rádió leghallgatottabb reggeli műsoraiból az Aczél-adminisztráció
kiirtott minden hazai színt, minden nemzeti érzéket. Elsők között
szóltunk, már a 60-as évek elején, a magyarság népiertással felérő
önpusztítása ellen, amely immár 33 éve tart, s két vesztés háború-
val fölér a károsítása. Elsők között szálltunk szembe a falusorvasz-
tó, bűncs településpolitikával. Elsők között ütköztünk meg a nemzet-
tudat bomlasztóival, a nemzeti érzés fojtogatóival. Elsők között
emeltünk szót a határokon túli, a világgá szétszóródott magyarság
ügyében. Sorolhatnám, de kitelt az idő. Csak annyit még, amit évti-
zedek óta a politikából kirekesztve igyekeztünk megtenni, - azt kép-
viseljük majd a Parlamentben. Aki tehát egyetért, tartsa lelkiismere-
ti ügyének a választás(?), például azzal, hogy sürgősen eljuttatja
ajánlását a Magyar Néppárt körzeti jelöltjéhez, vagy a pártközpontba.
Címünk Budapesten: Baros utca 61, IV.emelet. Telefonszámunk: 11-39-
092.

PETŐFI - adó

HÍREK

21.00 h

A kelet-európai országoknak maguknak kell véghezvinniük a politikai és gazdasági átalakulást, ehhez az Egy.Államok nem szolgál tervekkel, de Washington támogatására számíthatnak a térség államai. - Lawrence Eagleburger amerikai külügyminiszter-helyettes a többi között erről beszélt az MTI washingtoni tudósítójának. Hangsúlyozta, hogy az amerikai támogatásnak fontos feltétele a nemzetiségi jogok maradéktalan biztosítása a térség roszágaiban.

Miközben Berlinben a Kerekasztal-tárgyalások résztvevői elzárkóznak attól, hogy az egységes Németország a NATO tagja legyen, Lipcsében a hagyományos hétfői tüntetésen több mint 50 ezren követelték Németország újraegyesítését. A keletnémet kormány és az ellenzék szerint az egyesítés előfeltételül kell szabni, hogy a két német állam közös nyilatkozatban garantálja Lengyelország határait és a többi európai ország biztonságát.

A bukaresti kormány nyilatkozatot adott ki, amelyben leszögezi, hogy a vasárnapi tüntetés és rendbontás előre megszervezett akció volt. Az Ideiglenes Nemzeti Egységtanács elnöke rádiós és televíziós beszédében hangsúlyozta, hogy a tüntetők vandál módon törtek-zúztak és semmisítették meg iratokat a kormánysházában.---(Ism.)

Elképzelhető, hogy Albánia ismét diplomáciai kapcsolatra lép Moszkvával és Washingtonnal. Az albán külügyminiszter-helyettes a Reuter brit hírügynökségre hivatkozva közölte, országa bármelyik állammal létesít diplomáciai viszonyt, amelyik barátsággal válaszol a tiranai közeledésre.

A dél-afrikai államfő részt vesz az afrikai országok vezetőinek hétvégi csúcstalálkozóján. Megfigyelők szerint F. De Klerket azért hívták meg Zairéba, mert a Dél-afrikai Köztársaságban 21 év után szabadon engedték Nelson Mandelát.

KOSSUTH - adó

H Í R V I L Á G:

22.00 h

A mikrofonnál: Lengyel Miklós.

Tartalom: ---

Először hallgassák meg Kardos Ernő beszámolóját, ki a Parlamentben részt vett az országos érdekegyeztető konferencián:

- Az országos érdekegyeztető fórum résztvevői hosszú és alapos vita után semmiben nem értettek egyet, legfeljebb abban, hogy miután semmiben nem értenek egyet, közös közleményt sem írnak alá. Pedig a köztársasági elnök, SZÜRÖS Mátyás, három közleményt is előkészített, mondván, ha a kormány eszközök híján nem tud javítani a polgárok életszínvonalán, akkor ezt az érdekképviselések lássák be és ismerjék el, politikai hiba lenne a választások előtt a kétségtelenül meglévő feszültségeket tüntetésekkel, sztrájkokkal továbbélezni. De az érdekképviselések nem hajlottak a szép szóra, nem írtak alá semmit, pedig NÉMETH Miklós miniszterelnök drámai hangon ecsetelte, hogy a feszültségek már-már társadalmi robbanással fenyegetnek és ha így halad, a kormány erőfeszítése ellenére sem sikerül elérni békésen a szabad választásokat. Ugyanis, - mondta a miniszterelnök - az ellenzéki pártok sorra rúgják fel a kormánnyal kötött megállapodásait. Ezekben biztatják a vezetést a népszerűtlen intézkedésekre, de most szembefordulnak a NÉMETH-kormánnyal. Konkrét ügyekről is szó volt - természetesen az érdekegyeztető fórumon. NAGY Sándor SZOT-főtítkár például azt javasolta, hogy egyfajta kenyeret, tejet és felvágottat a régi és rögzített áron kellene forgalomba hozni. Szükség lenne a szakszervezet szerint a nyugdíjak, a családi pótlékok és a fizetések azonnali emelésére. Ezt azzal utasította vissza MEDGYESSY Péter miniszterelnök-helyettes, hogy nincs rá 20 milliárd, NAGY Sándor úgy reprimázott, hogy ez legfeljebb 6-8 milliárd Ft-ba kerülne, mire NÉMETH Miklós bevallotta, hogy az egészre nincs egymilliárd sem, viszont megígérte a miniszterelnök, hogy már áprilisban bizonyos szociálpolitikai korrekciókra, támogatásokra lát lehetőséget és ezt felelősen fel is vállalja.

(H í r v i l á g)

A Magyar Nemzeti Bank holnaptól újabb 2 %-kal leértékeli a forintot.
---(Ism.)

CZINEGE Lajos nyugalmazott miniszterelnök-helyettesnek tíz napon belül el kell hagynia 463 m² alapterületű, rózsadombi luxuslakását.---

Eltemették Karády Katalin színművésznőt.---(Ism.)

Már régen ki kellett volna vonni a szovjet csapatokat Magyarországról és Csehszlovákiából, - hangoztatta a szovjet külügyminiszter. Izbéki Gábor jelenti Moszkvából:

- A szovjet külügyminiszter szerint csak a szerződések rendszerére épülő, közös Európa nyújthat garanciát a békés fejlődésre. Sevardnadze ugyanis nem tartja kizártnak valamiféle diktatúra visszatérését a Szovjetunióban és Lengyelországban sem. Mint az SZKP Politikai Bizottságának tagja mondta, a SZU-ban a peresztrojka kudarcra vezethet a diktatúra visszatéréséhez. A szovjet külügyminiszter egy soha nem tapasztalható nyíltsággal számolt be arról, hogy ő pontosan tudta, hogy Honecker, Jakes és Ceausescu rendszere halálra van ítéelve, de épp a be nem avatkozás elve alapján nem szóltak bele a dolgukba. Hazai konzervatív vbírálóit is kritizálta Sevardnadze. Közölte, hogy Gorbacsov pluralizmusra, azaz a többpártrendszerre vonatkozó javaslatát már vagy két évvel ezelőtt el kellett volna fogadnia a PB-nek és akkor nem lenne a mai mély válság. Elutasítja Sevardnadze azt a szovjet ortodox tételt is, hogy a SZU korábban nagy tekintélynek örvendő szocialista nagyhatalom volt, amit mára Gorbacsov tönkretett. Nem volt az, - mondja Sevardnadze - hiszen az 56-os magyar rendcsinálást, a 68-as csehszlovák katonai bevonulást, vagy az afganisztáni inváziót - ahogy ő mondta - az egész világ elítélte, és ezek a lépések ráadásul megfojtottak minden haladást. Hogy lehetett egyáltalán követendő, jó példaként felhozni, ahogy az egyik KB-tag tette a plénumon? - méltatlankodott a szovjet külügyminiszter. Sevardnadze szerint Magyarországról és Csehszlovákiából már korábban ki kellett volna vonni a szovjet katonákat, mert azok jogtalanul voltak ott. Most éppen politikai vita nincs Budapesttel és Prágával, csak a tisztek és katonák

(H í r v i l á g)

elhelyezése és a szállítás technikai megoldása miatt kell a határidőkben pontosan megegyezni.

-

Petre Roman kormányfő Práizsban cáfolta, hogy ellenezné a magyar iskolákat Romániában. - Keleti Miklós tudósítása:

- Igencsak csodálkozott P.Roman, amikor sajtóértekezletén idéztem az AFP hírügynökség jelentését, amely a román miniszterelnök szavait úgy interpretálta, hogy ő ellenezné a magyar tannyelvű iskolákat Romániában."Erről szó sincs, éppen ellenkezőleg! Én is a kisebbségek teljes kultúrális és nyelvi autonómiája mellett vagyok! - kezdte válaszát Petre Roman - A félreértés onnan adódhat, hogy az AFP hírügynökségnek adott interjúban beszéltem a vegyes tannyelvű iskolákról. Ezekkel kapcsolatban mondtam - folytatta P.Roman - hogy kár lenne elsietett módon az összes ilyen intézményt azonnal átszervezni. Voltak ilyen destabilizációs kísérletek, és ezek mind román, mind magyar részről ellenérzéseket váltottak ki. Kizárólag ebben az összefüggésben értendő, hogy nem célszerű nyelvi kizárólagosságra törekedni" - mondta válaszában P.Roman és még egyszer nyomatékosan hangsúlyozta, hogy ő is a kisebbségek nyelvi és kultúrális autonómiáját támogatja. A párizsi sajtóértekezleten egyébként főleg időszerű belpolitikai kérdéseket kapott a román miniszterelnök, aki szerint nincsenek kommunisták a mai vezetésben, mert a kommunizmus halott. Az igaz, hogy vannak olyan emberek, akiknek a régi rendszerben is volt valamilyen tisztségük - mondta P.Roman. A vasárnapi bukaresti tüntetéssel, a miniszterelnökségre való behatolással kapcsolatban azt mondta, "ezt az erőszakos akciót egyetlen romániai politikai erő sem támogatta és nagy kérdés, kik álltak valójában az akció mögött. Vannak politikai nézeteltéréseink Doina Corneia asszonnyal, de továbbra is rendkívül tisztulem őt, személyét semmiképp sem kívánom lejáratni" - utalt P.Roman a Le Mondeban megjelent interjúra, amelyben bírálta Corneia asszony nézeteit.

-

(H í r v i l á g)

Bukarestben bányászok ezrei tüntetnek most az ideiglenes kormány mellett. Korábban - mint hallottuk - a román kormányfő azt mondta, hogy nem tudja, hogy vajon kik is tüntetnek a hatalom ellen. Erről kérdeztem az MTI bukaresti tudósítóját, Oltványi Ottót:

- Még nem lehet megmondani, hogy milyen erők állnak a tüntetők mögött, ma ülést tartott ugyanis Bukarestben az Ideiglenes Nemzeti Egységtag Végrehajtó Bizottsága és ott a hadügyminiszter és a belügyminiszter a tegnapi rendzavarásokról, a kormányépületbe történt behatolásról jelentést tett. Elmondták, hogy 102 tüntetőt fogtak el a kormányépületben, ezeket letartóztatták és ezeknek megkezdődött a kihallgatása. Arra kíváncsiak, hogy tkp. ki biztatta fel őket és miért jöttek be a kormányépületbe. Kiderült, hogy ismeretlen civil személyek pénzeket osztogattak a tüntetőknek azzal, hogy hatoljanak be az épületbe. A vezetés úgy döntött, hogy a vizsgálatokat folytatni kell, meg kell állapítani, hogy milyen erők érdeke a belső politikai egyensúlynak a megbontása és egységesen elítélte a VB - és ebbe a pártok is benne vannak - a vasárnap délutáni és esti atrocitásokat és úgy foglalt állást, hogy ezeknek a tüntetőknek és ezeknek a háttérembereknek nem a forradalmi vívmány védelmében léptek fel, hanem a romániai demokrácia építő munkáját akarták aláaknázni.

- És mennyire egységes ez a hatalom? Arra gondolok, hogy eléggé nagy a kommunistaellenesség manapság Romániában, ugyanakkor a hatalmi apparátus élén nagyon sok volt kommunista található. A mai körülmények között mennyire jelent ez problémát a hatalom számára?

- Ez valóban komoly problémát jelent Romániában, de ennek az okai mélyre nyúlnak. Itt a Ceausescu-diktatúrában 25 évig elnyomó rendszer volt, a securitáténak az ellenőrző tevékenysége miatt nem alakulhatott ki egy úgynevezett politikai második vonal. Amikor rázúdult a népre a hatalom a forradalom győzelme után, tkp. nem találtak olyan politikai vezetőket, akik a második vonalban ellenzéki politikusként átvehették volna az ország irányítását. Iliescu azért esett a választás, mert őt majdnem húsz évvel ezelőtt menesztette Ceausescu, összekülönbözött vele. Ő tkp. népszerű emberként indult. A népi forradalom győzelme után egység volt tapasztalható a hirtelen alakított vezetésben. Véleményem szerint a hibát ott követték el, hogy amikor

(H í r v i l á g)

megalakították a többi pártokat és elrendelték, hogy ezeknek a pártoknak működési engedélyt kell kérni, úgynevezett bejegyeztetési kvótát rendeltek el, akkor nem határozták meg, hogy ezek a politikai erők egy, vagy két, vagy három taggal képviseltesék magukat a Nemzeti Megmentési Front Tanácsában. Kívülrekesztették ezeket a politikai erőket, a hatalom szféráján kívül tevékenykedtek, tengődtek, tömegmozgáson és bázis nélkül és szerveződve ezek a politikai erők rengették meg az Iliescu hatalmát, bizalmát és ez a rengés még mindig tart, utórezgései vannak. Pillanatnyilag nem lehet megállapítani, hogy a politikai szférában ezek a politikai mozgások milyen irányba tolnak. Jelenleg kissé jobboldali irányzat kerekedett felül, nemzeti, nacionalista színezettel.

- És nem áll fönn annak a veszélye, hogy ez a nacionalista érzület, ez előbb-utóbb a magyarok, illetve a magyarság ellen fordul? Tudom, hogy Bukarestből erre nem könnyű válaszolni, de azt gondolom, hogy ennek a veszélyét mindenképpen meg kell vitatni.

- Van mindenképpen egy ilyen veszélye, de hozzá kell tenni, hogy egy olyan román réteg - és itt most teljesen azokról beszélek, akik román nemzetiségűek -, egy olyan román réteg, amit 25 esztendőn keresztül a diktatúrától csak azt kapta, hogy a magyar nemzetiséget semmibe kell venni, hogy a magyar nemzetiség Erdély visszaszerzésére törekszik, hogy ez románellenes. Ezekben az embereken olyan érzés alakult ki, - és ezt a népi forradalom győzelme után sem lehet az emberek fejéből kimosni - hogy most is arra gondolnak, amire őket 25 esztendőn át a diktatúra tanította. Ezért vannak feszültségek, ezért nem érzik annak a felelősségét, hogy ha a Ceausescu érában meg lehetett tenni azt, hogy egyik napról a másikra a magyar iskolákat megszüntették, akkor most a jogos követelés, hogy anyanyelven folyjon az oktatás, - ezt egyik napról a másikra meg lehetne valósítani, de olyan nagy az ellenállás, hogy ebből keletkeznek a feszültségek és ezeknek nagy gócai vannak az országban, különösen Kolozsvárott, Marosvásárhelyen és nagyon nehéz az embereket meggyőzni arról, hogy higgyék, körütekintőbben és a nemzetközi gyakorlatnak megfelelően kezeljék a nemzetiségek ügyeit.

(H í r v i l á g)

A többi között a romániai magyar kisebbség sorsáról is kérdezte Heltai Andrást Eagleburger amerikai külügyminiszter-helyettes, aki hamarosan Budapestre érkezik. Az interjút a PANORÁMA című televíziós műsorból vettük át:

- Államtitkár úr! Mint ön is tudja, a nemzetek közötti rivalizálás és a kisebbségek ügye Kelet-Európában ismét előtérbe került. Úgy tudom, hogy Baker külügyminiszter úr ezt a kérdést rövid bukaresti látogatása során már felvetette és ön is találkozott a napokban a román külügyminiszterrel. Az Egy.Álalmok hogyan látja a nemzeti kisebbségek kérdését Kelet-Európában? Mennyire tartják fontosnak önök ezt a kérdést?

- (Eagleburger) Ez borzasztóan fontos. Az emberi jogok kérdése. Úgy tudom, hogy elsősorban a magyar-román, vagyis az erdélyi problémára gondol, ám ez a kérdés az egész térségben gondot okoz.

- Európában az erdélyi magyarság a legnagyobb nemzetiség.

- Igen, igen, tudom, de a nemzetiségi probléma más kelet-európai országokban is napirenden van. A kisebbségi kérdésnek olyan történelmi gyökerei vannak, hogy azt sehol nem lehet egyik napról a másikra megoldani. Nekünk az az alapvető álláspontunk, - függetlenül attól, hogy milyen kisebbségről van szó - hogy ezekben a kérdésekben az emberi jogok egyértelmű normáit kell érvényesíteni és ezekben az országokban a kisebbségek jogait meg kell védeni. Biztosítani kell többek között a normális életfeltételeket, és még hosszasan sorolhatnánk. Ami az Egy. Államokat illeti, ezeket a kérdéseket mi nagyon komolyan vesszük. Kibontakozó kapcsolatainkra egyértelműen nagy hatással lesz, hogy a régió országai miként biztosítják a nemzeti kisebbségek jogait. Persze tisztában vagyunk azzal, hogy ez a kérdés számos országban igen bonyolult és fájdalmas probléma. Mi amerikaiak, ha nem is tökéletesen, de már megoldottuk ezt a kérdést. Remélem a mi tapasztalatainkat is fel tudják használni. Véleményünk szerint megvan a lehetőség arra, hogy a problémákat politikai eszközökkel oldják meg és mi ezt várjuk el Kelet-Európától.

(H í r v i l á g)

A nemzetiségi kérdésekről tárgyalt ma a szovjet Legfelsőbb Tanács. Ismét Izbéki Gábort hallják. --- (Ismétlés.)

Jerevánban többezres tömeggyűlésen követelték, hogy írjanak ki népszavazást Örményország függetlenségének kikiáltásáról.- Erről az Örmény Nemzeti Mozgalom egyik vezetője tájékoztatta telefonon az MTI moszkvai tudósítóját. Eközben Bakuban az új városparancsnok együttműködésre hívta föl a lakosságot, hogy helyreállítsák a normális mindennapokat. Azerbajdzsán más részein továbbra sem szűnik a feszültség. 15 ember sérült meg, amikor a Bakuból Karabahba vezető országúton bomba robbant egy autóbusz közelében.

Az NSZK-ban működő két emigráns szervezet is megkérdőjelezte Lengyelország mai nyugati határait. A Sziléziai Szövetség nyilatkozata szerint nem hajlandó lemondani a jelenlegi Lengyelországhoz tartozó Sziléziáról. A Száműzöttek Szövetsége pedig hangsúlyozta, hogy tagjaik nem mondhatnak le szűkebb hazájukról. Lengyelország mai területének egyharmada valaha a Német Birodalomhoz tartozott és a II-ik világháború után Sziléziából és Kelet-Poroszországból mintegy 12 millió német nemzetiségű lakost telepítettek ki.

Abszolút többséget kapott a japán Liberális Demokata Párt a választáson.--- (Ism.)

Albánia diplomáciai kapcsolatokat akar létesíteni Moszkvával és Washingtonnal.--- (Ism.)

Koszovóban szinte minden albán lakta faluban és városban újabb tüntetések voltak. Húszezren vonultak fel Decaniban és többezren tiltakoztak más városokban is. Követelték a különleges belbiztonsági alakulatok kivonását, a rendkívüli állapot megszüntetését és a tartomány politikai vezetőinek lemondását.

A Dél-afrikai Köztársaság elnökét is meghívták az afrikai államfők zairei csúcstalálkozójára.--- (Ism.)

(H í r v i l á g)

Ma Budapesten tartott előadást Cecil Smith asszony, Dél-Afrika bécsi nagykövete. - Tamási Zoltán tudósítása.

- Az előadást követően megkérdeztem a nagykövetasszonyt, ha szerinte nem kizárt, hogy idővel kialakulhat az egy személy, egy szavazat-rendszer, el tud-e képzelni egy fekete elnököt a Dél-afrikai Köztársaság élén?

- Azt természetesen nagyon nehéz megmondani, hogy mikor lesz ez lehetséges. Ha a választási rendszer úgy alakul, a köztársasági elnök épp úgy lehet zulu, vagy akár indiai származású. Minderről egy valódi konferenstálnak kell határoznia, de ez még nem ülhetett össze.

-

Átvállalja-e az NSZK az NDK szovjet exportját? A kérdésre bonni tudósítónk, Bernát György válaszol. (--- A hétvégén a Der Spiegel című lap megírta, a bonni kormány viszont tagadta, hogy Kohl megígérte volna M.Gorbacsovnak, az NSZK átvállalja azokat az exportszállításokat, amelyeket az NDK nem tud teljesíteni. Ma a bonni kancellári hivatal köreiből kiszivárgott, hogy igenis tnaulmányozzák az NDK keleti kivitelét és meg akarják állapítani, hogy milyen kötelezettségeket rónak az NDK-ra a megkötött szerződések.---)

Épül-e Audi autógyár Magyarországon? Ismét Bernát Györgyé a szó:

- Magyarország eséllyel indul abban a versenyben, amely egy Audi motorgyár helyszínének elnyeréséért folyik, - ez derül ki az évi 12 milliárd márkás forgalmú autóhatalom főnökének mai nyilatkozatából. A 90 beérkezett ajánlatból az év második felében válaszják ki a legmegfelelőbbet. Magyarország az NDK-val és Csehszlovákiával van egy kategóriában, bár jelenleg valamennyi előnnyel. Az első kapcsolatokat vele vették fel, ráadásul a másik két országban egyelőre nem lehetséges, hogy külföldi részvénytöbbséggel alakuljanak vállalkozások. Az Audi első embere szerint Magyarországon nemcsak alacsonyabb árai miatt előzi meg pld. Portugáliát. Ő úgy tudja, a magyar munkás eligazodik a német mászaki rajzon, a portugál mellé pedig tolmácsot kell állítani. A nyilatkozatban még egy figyelemre méltó kritérium is olvas-

(H í r v i l á g)

ható; azt is megfontolják, hol olcsó az építési telek. Ingolstadtban, a főüzem környékén egy négyzetméter ára 150 márka. A BNW regensburgban 15-ért kapta, csak hogy oda települjön. A tervezett motorgyár egyébként 2000 munkásnak adna kenyeret.

-

Munkatársunk, Rózsa P.Endre, Izraelben járva arról faggatta Simon Peres pénzügyminisztert, a Munkapárt vezetőjét, hogy milyenek a béke kilátásai.

(--- A miniszter meggyőződése szerint mostanra egyedülálló alkalom jött létre az előrelépésre, hogy megfékezhessek az erőszakos cselekményeket. TÁvaly 150 paleszint gyilkoltak meg palesztin terroristák.--)

-

Az interjút teljes terjedelmében holnap meghallgathatják a Petőfi Rádióban 8 óra 50 perckor a KÜLPOLITIKAI FIGYELŐ-ben.

- 0 -- 00 - 0 -